

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

**“Sizin en hayırlınız
Kur'ân-ı öğrenen ve öğretendir.”**

Hz. Muhammed
(Sallallâhü 'aleyhi vesellem)

**“Çocuklarına Kur'ân öğreten
anne-babaya cennette tac giydirilir.”**

Hz. Muhammed
(Sallallâhü 'aleyhi vesellem)

**“Ey Rabbim! İşimi kolaylaştır, güçleştirme.
Ey Rabbim! İşimi hayırla sonuçlandır.”**

İLMİHÂLİ KUR'ÂN ELİFBASI

Copyright © Mustu Yayınları, 2009

*Bu eserin tüm yayın hakları Işık Yayıncılık Ticaret A.Ş.'ye aittir.
Eserde yer alan metin ve resimlerin Işık Yayıncılık Ticaret A.Ş.'nin önceden
yazılı izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt
sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.*

Editör

Osman KAPLAN

Görsel Yönetmen

Engin ÇİFTÇİ

Kapak

Murat ARABACI

Sayfa Düzeni

Erol ÇAKAR, Recep BULAT

ISBN

978-605-5886-51-6

Yayın Numarası

426

Basım Yeri ve Yılı

Çağlayan A. Ş.

TS EN ISO 9001:2000

Ser No: 300-01

Sarıç Yolu Üzeri No: 7 Gaziemir / İZMİR

Tel: (0232) 252 22 85

Haziran - 2009

Genel Dağıtım

Gökkuşuğu Pazarlama ve Dağıtım

Merkez Mah. Soğuksu Cad. No: 31

Tek-Er İş Merkezi Mahmutbey/İSTANBUL

Tel: (0212) 410 50 60 Faks: (0212) 445 84 64

Mustu Yayınları

Emniyet Mahallesi Huzur Sokak No: 5

34676 Üsküdar/İSTANBUL

Tel: (0216) 318 42 88 Faks: (0216) 318 52 20

www.mustu.com

ÖNEMLİ AÇIKLAMALAR

🌹 Kitapta verilen bütün örneklere, sadece Kur'ân-ı Kerîm'deki lâfızlardan yararlanılmış ve hareketleri dahi değiştirilmeden aktarılmıştır.

🌹 Okunuşlarda kullanılan "Ters Kesme (')" işareti, 'Ayn (ع) harfine dikkat çekmek için kullanılmıştır.

🌹 Kendi kendini sınaama amacına yönelik olarak, okunuşlar yer yer kaldırılmış ve daha ileriki sayfalarda "Okunuş Anahtarı" başlığı altında verilmiştir.

🌹 Sûre meallerinde Prof. Dr. Suat Yıldırım'ın tercümesi esas alınmıştır. Katkılarından dolayı hocamıza teşekkür ederiz.

🌹 Harf ve kelimelerin okunuşları, Türkçe harflerle ancak aslına yakın yazılabilmektedir. Bundan dolayı harf ve kelimelerin okunuşu için mutlaka, ilgili CD'den veya konunun uzmanı bir kişiden dinleyeceğiniz seslendirmeyi esas alınız.

Dr. Mustafa Atilla AKDEMİR

1. Bölüm

Harflerle Tanışalım

- Resimler, harflerin adını çağrıştırmaya yardımcı olacaktır.
- Kur'ân-ı Kerîm harfleri 28 tanedir.
- Bunların 7'si kalın, 21'i de ince harf olarak kabul edilir.

Kalın harfler şunlardır: (خ ص ض ط ظ غ ق)

ا

Elif

1 Elma

ب

Be

2 Bebek

ت

Te

3 Tencere

س

Se

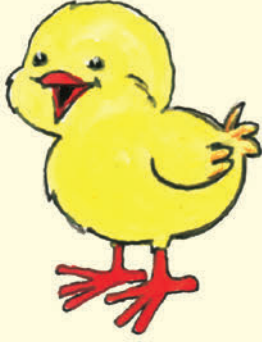

4 Sepet

❶ Türkçe harfler okunuşları tam karşılamadığı için mutlaka seslendirmelerden destek alınız.

ج

Cîm

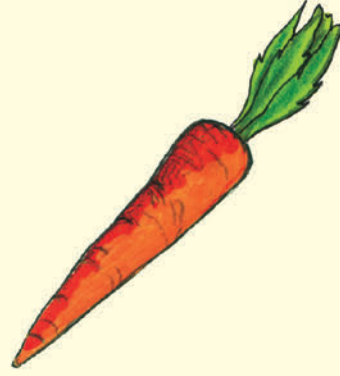

5

Civciv

ح

Ha

6

Havuç

خ

Hı

7

Hırka

ح

Dâl

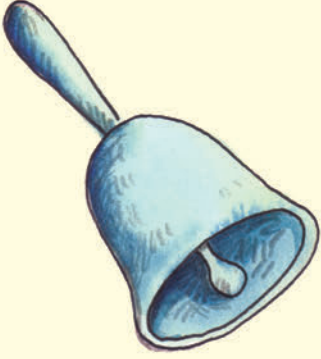

8

Dalgıç

ذ

Zâl

9

Zil

ر

Ra

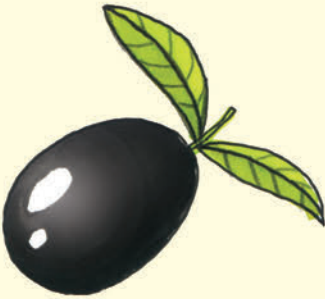

10

Raptiye

ز

Zây

11

Zeytin

س

Sîn

12

Sincap

❗ Türkçe harfler okunuşları tam karşılamadığı için mutlaka seslendirmelerden destek alınız.

ش

Şîn

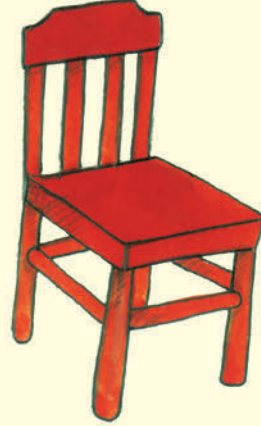

13

Şişe

ص

Sad

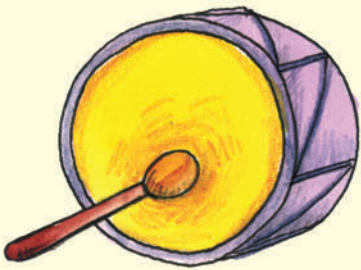

14

Sandalye

ض

Dad

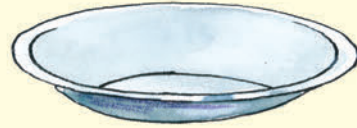

15

Davul

ط

Ta

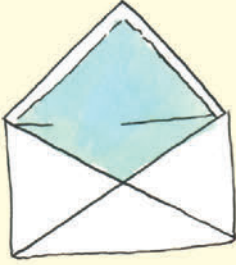

16

Tabak

ظ

Za

17

Zarf

ع

'Ayn

18

Ay

غ

Ğayn

19

Gazete

ف

Fe

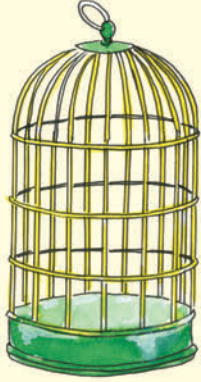
20

Fener

❗ Türkçe harfler okunuşları tam karşılamadığı için mutlaka seslendirmelerden destek alınız.

ق

Kaf

21

Kafes

ك

Kef

22

Kelebek

ل

Lâm

23

Lâmba

م

Mîm

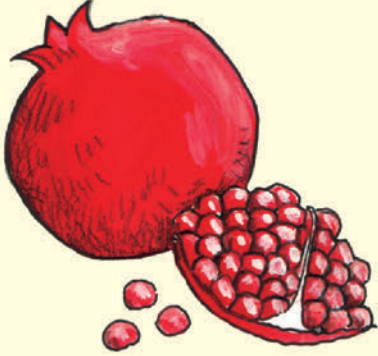

24

Minâre

ن

Nûn

25

Nar

و

Vâu

26

Vazo

ه

He

27

Helikopter

ی

Ye

28

Yelek

❗ Türkçe harfler okunuşları tam karşılamadığı için mutlaka seslendirmelerden destek alınız.

ك

ا

ح

ض

و

ى

ق

ث

ل

م

غ

ب

ه

س

ط

ز

ن

ظ

ث

ر

ذ

ث

ر

ط

ر

ف

ع

ج

Tabloda sırasız olarak gördüğünüz bu harfleri kolaylıkla tanıyabiliyorsanız, bir sonraki bölüme geçebilirsiniz. Yanılmalar oluyorsa, kendinizi tekrar deneyiniz.

2. Bölüm

Harfler Bitişiyor

- ✿ Kur'ân-ı Kerîm'de harfler, birbirlerine sol taraflarından bitişirler ve satır, sağdan sola doğru ilerler.
- ✿ Harflerin, kelimedeki yerlerine göre, farklı bitişme şekilleri ve yazılışları olabilir. şimdi sırasıyla bunları görelim:

Sonda	Ortada	Başta	Harf
أ...	أ...	أ	ا
أ...أ...	أ...أ...	أ	
أ	أ...	أ	
أ...	أ...	أ	
أ...	أ...	أ	
أ...	أ...	أ	
أ...	أ...	أ	
أ...	أ...	أ	
أ...	أ...	أ	
أ...	أ...	أ	

2. Bölüm

Harfler Bitişiyor

Sonda	Ortada	Başta	Harf
خ...	...خ...	...خ	خ
د...	د...	د	د
ذ...	ذ...	ذ	ذ
ر...	ر...	ر	ر
ز...	ز...	ز	ز
س...	...س...	...س	س
ش...	...ش...	...ش	ش
ص...	...ص...	...ص	ص
ض...	...ض...	...ض	ض
ط...	...ط...	...ط	ط
ظ...	...ظ...	...ظ	ظ

2. Bölüm

Harfler Bitişiyor

Sonda	Ortada	Başta	Harf
ع...	...ع...	...ع	ع
غ...	...غ...	...غ	غ
ف...	...ف...	...ف	ف
ق...	...ق...	...ق	ق
ك...	...ك...	...ك	ك
ل...	...ل...	...ل	ل
م...	...م...	...م	م
ن...	...ن...	...ن	ن
و...	...و...	...و	و

2. Bölüm

Harfler Bitişiyor

Sonda	Ortada	Başta	Harf
ه...	... ه ه	ه
ه	... ه ...		
ی...	... ی ی	ی
ی...	... ی ...		

LÂMELİF (لا): Lâm (ل) harfinin, elif veya hemze (ء) ile bitişme durumunu gösteren özel bir şekildir. Harf değildir.

- ✳ Sağ tarafı lâm, sol tarafı ise elif harfini gösterir.
- ✳ Adından da anlaşılacağı gibi önce lâm, sonra elif okunur.
- ✳ Lâm harfine bitişen harekesiz elif ise; lâ şeklinde uzatılarak okunur.
- ✳ Hemze ise; her ikisi de kendi harekeleri ile okunur.
- ✳ Bütün harflere yalnızca sağından birleşir. Yazılış durumları şöyledir:

	Bitişmeden	Bitişik
Lâm + Elif	لا	لا
Lâm + Çekerli Hemze	لاَ	لاَ
Lâm + Üstünlü veya Ötreli Hemze	لاءَ	لاءَ
Lâm + Esreli Hemze	لاءِ	لاءِ

2. Bölüm

Harekeler / Üstün

1. Ders

- * Harekeler, Kur'ân-ı Kerîm harflerine ses vererek yönlendirir.
- * Fakat hiçbir hareke, Türkçedeki sesli harflerle bire bir örtüşmez.

Üstün (◀): Sol taraftan aşağı doğru eğik küçük bir çizgidir ve harfin üstüne konur. İnce harflere **e**, kalın harflere ise **a** sesi verir.

Okunuşu	Üstünlü Harf	Okunuşu	Üstünlü Harf	Okunuşu	Üstünlü Harf
Fe	فَ	Ze	زَ	E	أَءَ
Ka	قَ	Se	سَ	Be	بَ
Ke	كَ	Şe	شَ	Te	تَ
Le	لَ	Sa	صَ	Se	ثَ
Me	مَ	Da	ضَ	Ce	جَ
Ne	نَ	Ta	طَ	Ha	هَ
Ve	وَ	Za	ظَ	Ha	حَ
He	هَءَ	'A	عَ	De	دَ
Ye	يَ			Ze	ذَ
		Ğa	غَ	Ra	رَ

! Türkçe harfler okunuşları tam karşılamadığı için mutlaka seslendirmelerden destek alınız.

كَ

لَ

لَكَ

Leke

رَ

تَ

تَرَ

Tera

لَ

جَ

أَ

أَجَلَ

Ecele

ذَ

خَ

أَ

أَخَذَ

Ehaze

غَ

لَ

بَ

بَلَغَ

Beleğa

طَ

سَ

بَ

بَسَطَ

Beseta

مَ

رَ

جَ

جَرَمَ

Cerame

مَ

كَ

حَ

حَكَمَ

Hakeme

اَ فَا لَ

أَفَلَّ

1.

ذَ هَ بَ

ذَهَبَ

6.

بَ طَ نَ

بَطَنَ

2.

سَ كَ نَ

سَكَنَ

7.

حَ سَ دَ

حَسَدَ

3.

شَ جَ رَ

شَجَرَ

8.

مَ ثَ خَ

مَثَمَ

4.

صَ دَ فَ

صَدَفَ

9.

دَ خَ لَ

دَخَلَ

5.

مَ طَ رَ

مَطَرَ

10.

1a.

أَمَرَ

1b.

أَكَلَ

1c.

بَسَرَ

2a.

جَمَعَ

2b.

تَقَعَ

2c.

بَعَثَ

3a.

ذَرَأَ

3b.

خَلَقَ

3c.

حَضَرَ

4a.

سَرَقَ

4b.

زَهَقَ

4c.

رَفَثَ

5a.

صَبَرَ

5b.

شَرَعَ

5c.

سَقَرَ

6a.

عَزَمَ

6b.

ظَهَرَ

6c.

ضَرَبَ

7a.

فَجَعَلَ

7b.

رَجَعَكَ

7c.

خَلَقَكَ

8a.

فَقَدَرَ

8b.

فَسَجَدَ

8c.

فَخَرَجَ

9a.

مَنَعَكَ

9b.

لَذَهَبَ

9c.

فَمَكَثَ

Esre (→): Sol taraftan aşağı doğru eğik küçük bir çizgidir ve harfin altına konur. İnce harflere **i**, kalın harflere ise **ı** sesi verir.

Okunuşu	Esreli Harf	Okunuşu	Esreli Harf	Okunuşu	Esreli Harf
Fi	فِ	Zi	زِ	i	اِ
Kı	قِ	Si	سِ	Bi	بِ
Ki	كِ	Şi	شِ	Ti	تِ
Li	لِ	Si	صِ	Si	ثِ
Mi	مِ	Di	ضِ	Ci	جِ
Ni	نِ	Ti	طِ	Hi	حِ
Vi	وِ	Zi	ظِ	Hi	هِ
Hi	هِ	'ı	عِ	Di	دِ
Yi	يِ		رِ	Zi	زِ
		Ğı	غِ	Ri	رِ

❗ Türkçe harfler okunuşları tam karşılamadığı için mutlaka seslendirmelerden destek alınız.

لِ يَ

لِيَ

Liye

بِ مَ

بِمَ

Bime

لِ هِ يَ

لِهِيَ

Lehiye

شِ يَ عَ

شَيْعِ

Şiye'ı

غِ سِ قِ

غَسَقِ

Ğaseki

بِ دِ تِ

بَدَتِ

Bedeti

عِ مِ لِ

عَمَلِ

'Ameli

يَ ءِ سِ

يَيْسِ

Yeise

لِ م

لِمَ

1.

لِ م نَ

لِمَنْ

6.

غِ ضِ بَ

غَضِبَ

2.

مَ عِ يَ

مَعِيَ

7.

فَ لِ مَ

فَلِمَ

3.

نَ سِ يَ

نَسِيَ

8.

فَ هِ يَ

فَهِيَ

4.

وَ سِ عَ

وَسِعَ

9.

كَ رِ هَ

كَرِهَ

5.

وَ هِ يَ

وَهِيَ

10.

1a. أَجَدَ

1b. أَبَتِ

1c. بَخَلَ

2a. بَقِيَ

2b. تَبَعَ

2c. تَزَدَ

3a. خَسِرَ

3b. خَطَفَ

3c. سَخِرَ

4a. سَخِطَ

4b. سَفِهَ

4c. سَمِعَ

5a. شَرِبَ

5b. شَهِدَ

5c. لَئِن

6a. عَلِمَ

6b. عَهَدَ

6c. عَوَجَ

7a. يَدِكَ

7b. لِيَذَرَ

7c. عَلِمْتِ

8a. تَبَعَكَ

8b. وَاقِمِ

8c. فَطَفِقَ

9a. لِحَبِطَ

9b. لِنَفْدَ

9c. كَمَثَلِ

Ötre (ـُ): Küçük **vâv** harfine benzer ve harfin üstüne konur. İnce harflere **ü**, kalın harflere ise **u** sesi verir.

Okunuşu Ötreli Harf

Okunuşu Ötreli Harf

Okunuşu Ötreli Harf

Fü

فُ

Zü

زُ

Ü

أُ

Ku

قُ

Sü

سُ

Bü

بُ

Kü

كُ

Şü

شُ

Tü

تُ

Lü

لُ

Su

صُ

Sü

شُ

Mü

مُ

Du

دُ

Cü

جُ

Nü

نُ

Tu

طُ

Hu

هُ

Vü

وُ

Zu

ظُ

Hu

حُ

Hü

هُ

'U

عُ

Dü

دُ

Yü

يُ

Ğü

غُ

Zü

ذُ

Ru

رُ

لِ

قُ

قُلِ

Kuli

كُ

تَ

تَكُ

Tekü

قُ

لُ

خُ

خُلُقُ

Hulüku

مُ

هَ

لَ

لَهُمُ

Lehümü

رَ

بُ

كُ

كَبُرُ

Kebüra

يَ

ضِ

قُ

قُضِيَ

Kudiyе

لُ

ثَ

مُ

مَثَلُ

Meselü

بُ

صَ

حَ

حَصَبُ

Hasabü

ر خ أ

1.

أَخْرَأ

ر ب ز

6.

زُبْر

م ه ب

2.

بِهْم

د ج ت

7.

تَجِدُ

ش ب خ

3.

خَبِثَ

ر ك ز

8.

ذَكَرَ

ي د ه

4.

هُدِيَ

ب ت ك

9.

كُتِبَ

د ع و

5.

وَعَدَ

ع ط ث

10.

تَطَعِ

وَجِدْ

1a.

أَفِكَ

1b.

تَذُرْ

1c.

تَزِرْ

2a.

يَهَبْ

2b.

دُعَى

2c.

ذُبِحْ

3a.

سَقَرْ

3b.

سُقِطْ

3c.

وَهُوَ

4a.

ضُرِبْ

4b.

ضُعِفْ

4c.

ظَلِمْ

5a.

عُثِرْ

5b.

عُفِيَ

5c.

غَنِمْ

6a.

فَقِلْ

6b.

قَدِرْ

6c.

بَغَى

7a.

لَهُوَ

7b.

سُئِلْ

7c.

قُرِيَ

8a.

نَبَأْ

8b.

نُقِرْ

8c.

يَكُنْ

9a.

يَعِدْ

9b.

كُتِبْ

9c.

1a.

أَفْهَمُ

1b.

أَتَذَرُ

1c.

وَشَهِدَ

2a.

وَأُخِرُ

2b.

وَيَرِثُ

2c.

فَعَلِمَ

3a.

وَتَصِفُ

3b.

عُنُقِكَ

3c.

عَضُدَكَ

4a.

عَمَلِكَ

4b.

فَضْرِبُ

4c.

قُضِيَتْ

5a.

وَحَسُنَ

5b.

وَلَكُمْ

5c.

وَنذِرُ

6a.

وَيَهَبُ

6b.

لَأَجِدُ

6c.

وَيَضَعُ

7a.

رُسُلِكَ

7b.

فَلَكُمْ

7c.

أَعِظُكَ

8a.

كَلِمَتِي

8b.

فَبِهَتْ

8c.

عُمْرِكَ

9a.

فَنَذِرُ

9b.

مَعَهُمْ

9c.

لِقَضِي

2. Bölüm

Okunuş Anahtarı

2. Bölüm, Üstün, 3. Ders:

1. Efele	6. Zehebe
2. Betane	7. Sekene
3. Hasede	8. Şecera
4. Hateme	9. Sadefe
5. Dehale	10. Metara

2. Bölüm, Üstün, 4. Ders:

1a. Emera	1b. Ekele	1c. Besera
2a. Be'ase	2b. Tek'a'a	2c. Ceme'a
3a. Hadara	3b. Haleka	3c. Zerae
4a. Rafese	4b. Zeheka	4c. Seraka
5a. Sekara	5b. Şera'a	5c. Sabera
6a. Darabe	6b. Zahera	6c. 'Azeme
7a. Halekake	7b. Race'ake	7c. Fece'ale
8a. Feharace	8b. Fesecede	8c. Fekadera
9a. Femekese	9b. Lezehebe	9c. Mene'ake

2. Bölüm, Esre, 3. Ders:

1. Lime	6. Lemine
2. Ğadıbe	7. Me'ıye
3. Felime	8. Nesiye
4. Fehıye	9. Vesı'a
5. Kerihe	10. Vehıye

2. Bölüm, Esre, 4. Ders:

1a. Ecide	1b. Ebeti	1c. Behile
2a. Bekıye	2b. Tebı'a	2c. Tezidi
3a. Hasira	3b. Hatife	3c. Sehıra
4a. Sehıta	4b. Sefıhe	4c. Semı'a
5a. Şerıbe	5b. Şehıde	5c. Leini
6a. 'Alıme	6b. 'Ahıde	6c. 'Ivece
7a. Biyedıke	7b. Liyezera	7c. 'Alımeti
8a. Tebı'ake	8b. Veekımi	8c. Fetafıka
9a. Lehabıta	9b. Lenefıde	9c. Kemeseli

2. Bölüm, Ötre, 3. Ders:

1. Uhara	6. Zübüri
2. Bihimü	7. Tecidü
3. Habüse	8. Zükıra
4. Hüdiye	9. Kütıbe
5. Vü'ıde	10. Tütı'ı

2. Bölüm, Ötre, 4. Ders:

1a. Vücide	1b. Üfıke	1c. Tezeru
2a. Tezıru	2b. Yehebü	2c. Dü'ıye
3a. Zübıha	3b. Sekaru	3c. Sükıta
4a. Vehüve	4b. Durıbe	4c. Da'ufe
5a. Zulıme	5b. 'Usıra	5c. 'Ufiye
6a. Ğanemü	6b. Fekuli	6c. Kudıra
7a. Būğiye	7b. Lehüve	7c. Süile
8a. Kurıe	8b. Nebeü	8c. Nükıra
9a. Yeküni	9b. Ye'ıdü	9c. Kübıte

2. Bölüm, Ötre, 5. Ders:

1a. Efehümü	1b. Etezeru	1c. Veşehide
2a. Veüharu	2b. Veyerisü	2c. Fe'alıme
3a. Vetesıfı	3b. 'Unükıke	3c. 'Adudeke
4a. 'Amelüke	4b. Fedurıbe	4c. Kudıyeti
5a. Vehasüne	5b. Velekümü	5c. Venüzüri
6a. Veyehebü	6b. Leecidü	6c. Veyeda'u
7a. Rusülike	7b. Felekümü	7c. E'ızuke
8a. Kelımetü	8b. Febühıte	8c. 'Umürıke
9a. Fenezeru	9b. Me'ahümü	9c. Lekudıye

! Türkçe harfler okunuşları tam karşılamadığı için mutlaka seslendirmelerden destek alınız.

3. Bölüm

Cezim

1. Ders

Cezim (◌◌): Küçük bir yuvarlak şeklinde olup, harfin üstüne konur ve onu, harekesiz olarak, kendi sesiyle okutur.

Her harfin cezimli durumunu tanıyabilmek için, üstünlü bir **elif** (hemze) ile başlayarak, harfi cezimli okuma uygulaması yeterli olacaktır.

Okunuşları Üstünlü Hemze + Cezimli Harf

Okunuşları Üstünlü Hemze + Cezimli Harf

Okunuşları Üstünlü Hemze + Cezimli Harf

Ef

أَفْ

Ez

أَزْ

Eb

أَبْ

Ek

أَقْ

Es

أَسْ

Et

أَتْ

Ek

أَكْ

Eş

أَشْ

Es

أَشْ

El

أَلْ

Es

أَصْ

Ec

أَجْ

Em

أَمْ

Ed

أَضْ

Eh

أَحْ

En

أَنْ

Et

أَطْ

Eh

أَخْ

Ev

أَوْ

Ez

أَظْ

Ed

أَدْ

Eh

أَهْ أَهْ

E'a

أَعْ

Ez

أَزْ

Ey

أَيْ

Eğ

أَغْ

Er

أَرْ

❗ Türkçe harfler okunuşları tam karşılamadığı için mutlaka seslendirmelerden destek alınız.

بَ ل

بَلْ

Bel

كُ ن

كُنْ

Kün

وِ زِ رَ

وِزْرَ

Vizra

كِ لَ يَ

كَيْلَ

Keyle

نِ زِ دَ

نِزْدَ

Nezid

فَ هَ مَ

فَهْمَ

Fehüm

يَ لِ دَ

يَلْدَ

Yelid

يُ جِ بَ

يُجِبَ

Yücib

أ ت ث

آتت

1.

ع ه د

عهد

6.

ث ب ت

تبت

2.

ف ل م

فلم

7.

ف ا ن

فان

3.

ق و ل

قول

8.

ق ب ل

قبل

4.

ل ي س

ليس

9.

م ل ك

ملك

5.

ي ك ن

يكن

10.

1a.

أَتَلُّ

1b.

أَذِرُ

1c.

أَقِمُّ

2a.

أَلَمُّ

2b.

أَمْرُ

2c.

أُبْعَدُ

3a.

أَبِيهِمْ

3b.

أُحِطُّ

3c.

أَتَدْعُ

4a.

أَجْهَدُ

4b.

أَحْرَثُ

4c.

أَحُولُ

5a.

أَحْمَلُ

5b.

أَرِيْبُ

5c.

أَشْرَبُ

6a.

أَضِيْفُ

6b.

أَعْبُدُ

6c.

أَعْتَوُ

7a.

أَتَمِّمُ

7b.

أَتَجَهَّرُ

7c.

أَسْلِمُ

8a.

أَتُشْمِتُ

8b.

أَكْتُمُ

8c.

أَذْرَهُمْ

9a.

أَيُذْهِبُ

9b.

أَيُحْمَلُ

9c.

أَمِنْهُمْ

Şedde (ـِ): Ters çevrilmiş küçük m harfine benzer bir şekildir. Harfin üstüne konur ve onu iki kere okutur.

ب

ح

حَب

Habbe

م

ا

أُم

Ümme

ر

خ

ا

أَخْرَ

Ehhara

ن

ظ

ا

أَظُنُّ

Ezunnü

ي

ب

ى

يَبُئِ

Yebüssü

ل

ح

ت

تَحِلُّ

Tehillü

د

ر

ن

نُرْدُ

Nüraddü

ل

ض

ى

يُضَلُّ

Yüdallü

رَ بَ كَ

رَبِّكَ

1.

أَ اِئِنَّ

اِئِنَّ

6.

تَ ظَ نَ

تَظُنُّ

2.

بَ نَ يَ

بَنِيَّ

7.

سَ لَ مَ

سَلَّمَ

3.

سَ وَ لَ

سَوَّلَ

8.

يَ فِ رَ

يَفِرُّ

4.

كَ حَ بَ

كُحِبُّ

9.

يَ وَ فَ

يُوفِّ

5.

يَ صَ رَ

يُصِرُّ

10.

1a.

أَحَبَّ

1b.

أَجَلَّ

1c.

إِلَى

2a.

أُمَّ

2b.

أَهْشَّ

2c.

بِشِقِّ

3a.

وَصَلَّ

3b.

وَدَّ

3c.

جَنَّ

4a.

حَقَّ

4b.

هَنَّ

4c.

سَلَّمَ

5a.

هَلَمَّ

5b.

نَزَلَ

5c.

مَدَّ

6a.

كَلَّ

6b.

يَمَلَّ

6c.

يُودَّ

7a.

تَبَيَّضَّ

7b.

لَلَّحَقَّ

7c.

تَبَدَّلَّ

8a.

تَذَكَّرَّ

8b.

تَنَزَّلَّ

8c.

يَحْزَنُّ

9a.

يُنزَلُّ

9b.

مُبَوَّأً

9c.

يُدَلُّ

3. Bölüm

Okunuş Anahtarı

3. Bölüm, Cezim, 3. Ders:

1. Etet
2. Tübtü
3. Fein
4. Kablü
5. Mülki
6. 'Ahdü
7. Felem
8. Kavle
9. Leyse
10. Yekün

3. Bölüm, Cezim, 4. Ders:

1a. Etlü	1b. Edri	1c. Ekim
2a. Elem	2b. Emra	2c. Bu'de
3a. Bihim	3b. Tühit	3c. Ted'u
4a. Cehde	4b. Harse	4c. Havli
5a. Hımlü	5b. Raybe	5c. Şirbü
6a. Dayfi	6b. 'Abdü	6c. 'Atev
7a. Etmim	7b. Techer	7c. Eslim
8a. Tüşmit	8b. Küntüm	8c. Zerhüm
9a. Yüzhıb	9b. Yuhmel	9c. Minhüm

3. Bölüm, Şedde, 2. Ders:

1. Rabbeke
2. Tezunnü
3. Selleme
4. Yefirru
5. Yüveffe
6. Einne
7. Beniyye
8. Sevvele
9. Kehubbi
10. Yüsırru

3. Bölüm, Şedde, 3. Ders:

1a. Ehabbe	1b. Ühille	1c. İleyye
2a. Ümme	2b. Ehüşşü	2c. Bişikki
3a. Vesallı	3b. Vedde	3c. Cenne
4a. Hakka	4b. Hünne	4c. Selleme
5a. Helümme	5b. Nezzele	5c. Medde
6a. Külle	6b. Yümille	6c. Yeveddü
7a. Tebyeddu	7b. Lelhakku	7c. Tebeddele
8a. Tezekkera	8b. Tenezzelü	8c. Yahzenne
9a. Yünezzele	9b. Mübevee	9c. Yübeddelü

3. Bölüm

Uzatma Harfleri / ELİF

1. Ders

Uzatma (MED) Harfleri (و ا ی): Kısaca (VÂY) harfleri dediğimiz harekesiz (ا), (و) ve (ی), bir önceki harfi uzatarak okuturlar.

Elif (ا): Kendisi harekesiz, bir önceki harf üstünlü ise, onu **elif** diyecek kadar uzatır. Harf kalın ise **a**, ince ise **e** sesiyle uzatır.

د	ا	ر
---	---	---

دَارِ

Dâri

ب	ن	ا
---	---	---

بِنَا

Binâ

ح	ا	ق
---	---	---

حَاق

Hâka

ش	ف	ا
---	---	---

شَفَا

Şefâ

ر	ا	ن
---	---	---

رَانَ

Râne

ح	ا	ر	ب
---	---	---	---

حَارَبَ

Hârabe

ز	ك	ا
---	---	---

زَكَا

Zekâ

ب	ا	ل	ع
---	---	---	---

بَالِغُ

Bâliġu

❗ Türkçe harfler okunuşları tam karşılamadığı için mutlaka seslendirmelerden destek alınız.

ذ ا ت

ذَات

1.

ث ا ن ي

ثَانِي

4.

ب ا د ي

بَادِي

2.

ع ا ق ب

عَاقِب

5.

ظ ا ه ر

ظَاهِر

3.

د ا م ت

دَامَت

6.

1a. إِذَا

1b. بِمَا

1c. جَاعِلٍ

1d. جَامِعٌ

2a. جَانِبٍ

2b. جَاهَدَ

2c. ذَاقَ

2d. سَنَا

3a. طَابَ

3b. عَالِمٌ

3c. عَفَا

3d. غَالِبٌ

4a. فَالِقُ

4b. قَامَ

4c. كَمَا

4d. لَا

5a. مَالِكُ

5b. نَارُ

5c. هَاجَرَ

5d. هُمَا

6a. يَا

6b. يَدَا

6c. دَاعِي

6d. شَاطِئٌ

Vâv (و): Kendisi harekesiz, bir önceki harf ötreli ise, onu **elif** diyecek kadar uzatır. Harf kalın ise **u**, ince ise **ü** sesiyle uzatır.

فِ

و

أ

أُفِ

Ûfi

حُ

و

رُ

رُوحُ

Rûhu

قَ

و

ئِ

يُوقَ

Yûka

ءِ

و

سُ

سُوءِ

Sûi

نَ

و

دُ

دُونَ

Dûne

طُ

و

لُ

لُوطُ

Lûtu

و

ذُ

فَ

فَذُو

Fezû

رَ

و

نُ

نُورُ

Nûra

و ذ ل

لذو

1.

ا ت و ب

أتوب

4.

ب و ر ك

بورك

2.

ت ب و ء

تبوء

5.

ى م و ث

يموت

3.

ى و ل ج

يولج

6.

1a. أقول

1b. أخوك

1c. أعوذ

1d. أوجى

2a. بنون

2b. تبور

2c. أودى

2d. تموت

3a. ثمود

3b. رسول

3c. تكون

3d. نودى

4a. نورث

4b. تفور

4c. وورى

4d. يحور

5a. يقوم

5b. نسوق

5c. يوثق

5d. يورث

6a. يوعظ

6b. يوقد

6c. يوقع

6d. يقول

3. Bölüm

Uzatma Harfleri / SONDA VÂV

1. Ders

- * Kelime sonundaki harekesiz VÂV, ötreli harfi bazen tek başına uzatır. Örneği çok azdır: (ذُو zû) gibi.
- * Çoğu kez de yanına ELİF'i alarak beraber uzatırlar. Uzatma miktarı değişmez, yine bir elif diyecek kadardır. Şimdi, kelime sonunda, elifle beraber gelen uzatma harfi vâv ile ilgili örnekleri okuyalım:

قَالَ وَ ا

قَالُوا

Kâlû

كَانُوا وَ ا

كَانُوا

Kânû

قَامُوا وَ ا

قَامُوا

Kâmû

لَقُوا وَ ا

لَقُوا

Lekû

1a.

أُرْسِلُوا

1b.

أَشْكُوا

1c.

أُوتُوا

2a.

بَدَّلُوا

2b.

تَهَدُّوا

2c.

جَابُوا

3a.

رَضُوا

3b.

فَتَنُوا

3c.

فَرَّقُوا

4a.

قَدَّمُوا

4b.

مَرُّوا

4c.

نَدَعُوا

5a.

يَتَلُّوا

5b.

يَرْجُوا

5c.

يُقِيمُوا

❗ Türkçe harfler okunuşları tam karşılamadığı için mutlaka seslendirmelerden destek alınız.

Ye (ى): Kendisi harekesiz, bir önceki harf esreli ise, onu **elif** diyecek kadar uzatır. Harf ince ise **i**, kalın ise **ı** sesiyle uzatır.

ى

خ

أ

أَخِي

Ehî

ى

ف

ل

لَفِي

Lefî

ى

ن

ب

بَنِي

Benî

ن

ى

د

دِينُ

Dînü

م

ى

ف

فِيمَ

Fîme

ح

ى

ر

رِيحَ

Rîha

ن

ى

ح

حِينَ

Hîne

ى

ف

ف

فَفِي

Fefî

ذِ وِ يِ

ذَوِي

1.

أُ نِ يِ بُ

أَنْيَبُ

4.

تَ مِ يِ دَ

تَمِيدَ

2.

ثُ رِ يِ دُ

ثُرِيدُ

5.

مُ قِ يِ مَ

مُقِيمَ

3.

نَ سِ يِ ثُ

نَسِيثُ

6.

1a. أُجِيبُ

1b. أُرِيدُ

1c. أَزِيدُ

1d. غِيضَ

2a. تَلِينُ

2b. تَبِيدُ

2c. فِي

2d. لِي

3a. خَشِيثُ

3b. سَرِيعُ

3c. سَمِيعُ

3d. شَرِيكَ

4a. طَرِيقَ

4b. دُونِي

4c. كُونِي

4d. رُسُلِي

5a. وَبَدِي

5b. يُجِيرُ

5c. يُدِيقَ

5d. يَزِيدُ

6a. يَحِيفَ

6b. يُمِيطُ

6c. غَنَمِي

6d. سِنِينَ

3. Bölüm

OKUNUŞ ANAHTARI

ELİF, 2.Ders:

1. Zâte	1a. İzâ	1b. Bimâ	1c. Cârîli	1d. Cârî'u
2. Bâdiye	2a. Cânibi	2b. Câhede	2c. Zâka	2d. Senâ
3. Zâhira	3a. Tâbe	3b. 'Âlimü	3c. 'Afâ	3d. Ğâlibe
4. Sâniye	4a. Fâliku	4b. Kâme	4c. Kemâ	4d. Lâ
5. 'Âkabe	5a. Mâlikü	5b. Nâru	5c. Hâcera	5d. Hümâ
6. Dâmeti	6a. Yâ	6b. Yedâ	6c. Dârîye	6d. Şâtî

VÂV, 2.Ders:

1. Lezû	1a. Ekûle	1b. Ehûke	1c. E'üzü	1d. Ūhiye
2. Bûrike	2a. Benûne	2b. Tebûra	2c. Ūziye	2d. Temûte
3. Yemûtü	3a. Semûdü	3b. Rasûlü	3c. Tekûne	3d. Nûdiye
4. Etûbü	4a. Nûrisü	4b. Tefûru	4c. Vûriye	4d. Yehûra
5. Tebûe	5a. Yekûmü	5b. Nesûku	5c. Yûsiku	5d. Yûrasü
6. Yûlicü	6a. Yû'azu	6b. Yûkadü	6c. Yûkî'a	6d. Yekûlü

SONDA VÂV:

1a. Ursilû	1b. Eşû	1c. Ūtû
2a. Beddelû	2b. Tehdû	2c. Câbû
3a. Radû	3b. Fetenû	3c. Ferrakû
4a. Kaddemû	4b. Merrû	4c. Ned'û
5a. Yetlû	5b. Yercû	5c. Yûkîmû

YE, 2.Ders:

1. Zevî	1a. Ücîbü	1b. Üridü	1c. Ezîde	1d. Ğîda
2. Temîde	2a. Telînü	2b. Tebîde	2c. Fî	2d. Lî
3. Mükîme	3a. Haşîtü	3b. Serî'u	3c. Semî'u	3d. Şerîke
4. Ünîbü	4a. Tarîka	4b. Dûnî	4c. Kûnî	4d. Rusûlî
5. Tûridü	5a. Vebizî	5b. Yücîru	5c. Yüzîka	5d. Yezîdü
6. Nesîtü	6a. Yehîfe	6b. Yümîtü	6c. Ğanemî	6d. Sinîne

1a. أُوزِينَا

1b. نُوحِيهَا

1c. حَاجِرِينَ

2a. حَاسِبِينَ

2b. جَاطِمِينَ

2c. خَاسِرِينَ

3a. خَالِدِينَ

3b. دَاخِرُونَ

3c. دَائِمُونَ

4a. سَالِمُونَ

4b. سَاجِدِينَ

4c. سَابِقِينَ

5a. شَاهِدِينَ

5b. صَابِرُونَ

5c. صَادِقِينَ

6a. صَالِحِينَ

6b. شَاكِرِينَ

6c. فَارِهِينَ

7a. فَآكِهِينَ

7b. فِيمَا

7c. فِيمَا

8a. كَاتِبُونَ

8b. نَاصِحُونَ

8c. كَاتِبِينَ

9a. وَادِي

9b. يُوحِي

9c. يُوصِي

10a. غَافِلِينَ

10b. لَاعِبِينَ

10c. كَارِهِينَ

11a. فَآكِهُونَ

11b. وَآرِدُونَ

11c. مَالِكُونَ

1a. أَرْبَعِينَ

1b. أَجْمَعِينَ

1c. أَدْعُوا

2a. بَارِزُونَ

2b. تَتَّقُونَ

2c. تُرْهِبُونَ

3a. خَاطِئِينَ

3b. خَالِدُونَ

3c. تُفْلِحُونَ

4a. رَاجِعُونَ

4b. سَافِلِينَ

4c. تُرْجِعُونَ

5a. تَذْهَبُونَ

5b. تَشْرَبُونَ

5c. خَاشِعُونَ

6a. يُظْلَمُونَ

6b. كَاذِبِينَ

6c. حَافِظِينَ

7a. يَبْتَغُونَ

7b. كَذَّبُوكَ

7c. مُؤْمِنُونَ

8a. مُفْلِحُونَ

8b. مُكْرِمُونَ

8c. مُسْلِمُونَ

9a. نَادِمِينَ

9b. نَاطِرِينَ

9c. يُؤْمِنُونَ

10a. يُفْسِدُونَ

10b. يُسْأَلُونَ

10c. يَدْعُونَ

11a. يَتَكَلَّمُونَ

11b. يَجْتَبِيكَ

11c. يَتَفَكَّرُونَ

3. Bölüm

Okunuş Anahtarı

Karma Uygulama-1

1a. Üzînâ	1b. Nûhîhâ	1c. Hâcîzîne
2a. Hâsibîne	2b. Câsimîne	2c. Hâsirîne
3a. Hâlidîne	3b. Dâhîrîne	3c. Dâimîne
4a. Sâlimîne	4b. Sâcidîne	4c. Sâbîkîne
5a. Şâhidîne	5b. Sâbirîne	5c. Sâdikîne
6a. Sâlihîne	6b. Şâkirîne	6c. Fârihîne
7a. Fâkihîne	7b. Fîmâ	7c. Fîhâ
8a. Kâtîbîne	8b. Nâsîhîne	8c. Kâtîbîne
9a. Vâdî	9b. Yûhî	9c. Yûsî
10a. Ğâfilîne	10b. Lâ'îbîne	10c. Kârihîne
11a. Fâkihîne	11b. Vâridîne	11c. Mâlikîne

Karma Uygulama-2

1a. Erbe'îne	1b. Ecme'îne	1c. Ed'û
2a. Bârizîne	2b. Tettekîne	2c. Tûrhibîne
3a. Hâtîîne	3b. Hâlidîne	3c. Tûflihîne
4a. Râci'îne	4b. Sâfilîne	4c. Tûrce'îne
5a. Tezhebîne	5b. Teşrabîne	5c. Hâşî'îne
6a. Yuzlemîne	6b. Kâzîbîne	6c. Hâfizîne
7a. Yebteğîne	7b. Kezzebûke	7c. Mü'minîne
8a. Müflihîne	8b. Mükramîne	8c. Müslimîne
9a. Nâdimîne	9b. Nâzirîne	9c. Yü'minîne
10a. Yüfsidîne	10b. Yüs'elîne	10c. Yedde'îne
11a. Yetekellemîne	11b. Yectebîke	11c. Yetefekkerîne

Üstün ve esre harekeleri bazen dik olarak yazılır ve bu durumda, harfi uzatarak okuturlar.

Üstün Çeker (ـُ)

- * Dik yazılan **üstün** harekeye verilen addır.
- * Uzatma harfi olsun veya olmasın, üzerinde bulunduğu harfin uzatılacağını gösterir.
- * Uzatma harfinin, **elif**, **vâv** veya **ye** olması fark etmez. Her üç durumda da üzerinde bulunduğu harfi yukarı doğru, **e** veya **a** sesiyle uzatır.

بُشْرَى

Büşrâ

حَتَّى

Hattâ

إِلَهٍ

İlâhün

ثَلَاثَ

Selâse

قَضَى

Kadâ

عَسَى

'Asâ

1a.

أَتَيْتَ

1b.

أَتَيْنَا

1c.

أَدَمُ

2a.

أَمِنَ

2b.

إِسْمَاعِيلَ

2c.

تَرْضَى

3a.

نَجْوَى

3b.

تَهْوَى

3c.

تَوَلَّى

Esre Çeker (—)

- * Dik yazılan **esre** harekeye verilen addır.
- * Uzatma harfi olsun veya olmasın, altına yazıldığı harfi uzatarak okutur.

بِه

Bihî

بَدِيعُ

Bedî'u

تَجْرِي

Tecrî

تَفِيضُ

Tefîdu

عَنِّي

'Annî

شَدِيدُ

Şedîdü

إِى

1a.

بِى

1b.

أَثْرِي

1c.

أَرِنِي

2a.

سِيءٌ

2b.

تُثِيرُ

2c.

أُوى

3a.

وَذَى

3b.

عَمَلِي

3c.

1. Ders: Üstün Çeker

1a. Âteyte

2a. Âmene

3a. Necvâ

1b. Âteynâ

2b. İsmâ'îyle

3b. Tehvâ

1c. Âdeme

2c. Terdâ

3c. Tevellâ

2. Ders: Esre Çeker

1a. Â

2a. Erinî

3a. Âvî

1b. Bî

2b. Sîe

3b. Vezî

1c. Eserî

2c. Tüsîru

3c. 'Amelî

! Türkçe harfler okunuşları tam karşılamadığı için mutlaka seslendirmelerden destek alınız.

Tenvin: Bir harfe, aynı hareke, iki kere konursa **tenvin** adını alır ve harfin sonunda **nûn** (ن) varmış gibi okutur. Üç çeşit tenvin vardır:

1. İki Üstün (ّ): Sol taraftan aşağı doğru eğik, üst üste konmuş, küçük çift çizgidir ve harfin üstüne konur. İnce harflere en, kalın harflere ise an sesi verir. İki üstün alan harfin soluna, genellikle elif harfi de yazılır.

Okunuşu İki Üstünlü Harf

Okunuşu İki Üstünlü Harf

Okunuşu İki Üstünlü Harf

Fen

فَا

Zen

زَا

En

اَاء

Kan

قَا

Sen

سَا

Ben

بَا

Ken

كَا

Şen

شَا

Ten

تَا

Len

لَا

San

صَا

Sen

شَا

Men

مَا

Dan

ضَا

Cen

جَا

Nen

نَا

Tan

طَا

Han

حَا

Ven

وَا

Zan

ظَا

Han

حَا

Hen

هَا

'An

عَا

Den

دَا

Yen

يَا

Ğan

غَا

Zen

زَا

Ran

رَا

أَزَاءً

Ezzen

أَثْمًا

Âsimen

إِلَاءً

İllen

حُبًّا

Hubben

كُلًّا

Küllen

بَسًّا

Bessen

حِلًّا

Hillen

دَكًّا

Dekken

سِرًّا

Sirran

نُوحًا

Nûhan

فَضًّا

Fezzan

صَفًّا

Saffen

بَازِغًا

Bâziĝan

حَافِظًا

Hâfizan

رَآيَا

Râbiyen

شَاكِرًا

Şâkiran

مُهَاجِرًا

Mühâciran

مُتَشَابِهًا

Müteşâbihen

1a.

اِنْفًا

1b.

كَاتِبًا

1c.

اَمِنًا

2a.

صَابِرًا

2b.

حَاصِبًا

2c.

خَالِدًا

3a.

ضَرًّا

3b.

سُوًّا

3c.

حَظًّا

4a.

عَادًا

4b.

مَدًّا

4c.

مَالًا

5a.

هُودًا

5b.

وَدًّا

5c.

صَالِحًا

6a.

وَاحِدًا

6b.

قَانِتًا

6c.

مُنَادِيًا

7a.

وَاسِعًا

7b.

مُتْرَاكِبًا

7c.

وَادِيًا

OKUNUŞ ANAHTARI

İki Üstün, 3. Ders:

1a. Ânifen

1b. Kâtiben

1c. Âminen

2a. Sâbiran

2b. Hâsiben

2c. Hâliden

3a. Darran

3b. Sûen

3c. Hazzan

4a. 'Âden

4b. Medden

4c. Mâlen

5a. Hûden

5b. Vedden

5c. Sâlihan

6a. Vâhiden

6b. Kâniten

6c. Münâdiyen

7a. Vâsi'an

7b. Müterâkiben

7c. Vâdiyen

2. İki Esre (ـِ): Sol taraftan aşağı doğru eğik, üst üste konmuş, küçük çift çizgidir ve harfin altına konur. İnce harflere **in**, kalın harflere ise **in** sesi verir.

Okunuşu İki Esreli Harf

Fin

فـِ

Okunuşu İki Esreli Harf

Zin

زـِ

Okunuşu İki Esreli Harf

İN

اـِ

Kın

قـِ

Sin

سـِ

Bin

بـِ

Kin

كـِ

Şin

شـِ

Tin

تـِ

Lin

لـِ

Sın

سـِ

Sin

سـِ

Min

مـِ

Dın

دـِ

Cin

جـِ

Nin

نـِ

Tın

طـِ

Hın

هـِ

Vin

وـِ

Zın

ظـِ

Hın

حـِ

Hin

هـِ

'In

عـِ

Din

دـِ

Yin

يـِ

Ğın

غـِ

Zin

زـِ

Rin

رـِ

أَيَّةٍ

Âyetin

أُفٍّ

Üffin

أَسِنَّةٍ

Êsinin

حَظٍّ

Hazzin

جَازٍ

Câzin

حَقٍّ

Hakkın

فَجٍّ

Feccin

سُوءٍ

Sûin

دَانَ

Dênin

سَاحِرٍ

Sêhîrin

ضَامِرٍ

Dâmirin

طَائِرٍ

Tâirin

صَالِحٍ

Sâlihın

وَاحِدٍ

Vâhıdın

عَامِلٍ

'Âmilin

بِثَالِثٍ

Bisêlisin

يَابِسٍ

Yâbisin

بِكَاهِنٍ

Bikâhinin

1a.

أَنْ

1b.

أَلْفٍ

1c.

بَاغٍ

2a.

بِتَابِعٍ

2b.

بِبَاسِطٍ

2c.

حَيٍّ

3a.

بِخَارِجٍ

3b.

بِظَاهِرٍ

3c.

سَاقٍ

4a.

جَامِعٍ

4b.

بِقَادِرٍ

4c.

ظِلٍّ

5a.

لِشَاعِرٍ

5b.

عَاصِمٍ

5c.

خَالِقٍ

6a.

غَمٍّ

6b.

بِغَافِلٍ

6c.

ضُرٍّ

7a.

طَاعِمٍ

7b.

رِيحٍ

7c.

قَاضٍ

OKUNUŞ ANAHTARI

İki Esre, 3. Ders:

1a. Ânin

2a. Bitâbi'in

3a. Bihâricin

4a. Câmî'in

5a. Lişâ'irin

6a. Ğammin

7a. Tâ'imın

1b. Âlâfin

2b. Bibâsitin

3b. Bizâhirin

4b. Bikâdirin

5b. 'Âsımın

6b. Biğâfilin

7b. Rîhın

1c. Bâğın

2c. Hayyın

3c. Sâkın

4c. Zillın

5c. Hâlıkın

6c. Durrın

7c. Kâdın

3. İki ötre (ـُ): Harfin üstüne konur. İnce harflere ün, kalın harflere ise un sesi verir. İki ötre şu şekillerde yazılabilir: (ف), (س), (ك).

Okunuşu	İki Ötreli Harf	Okunuşu	İki Ötreli Harf	Okunuşu	İki Ötreli Harf
Fün	ف	Zün	ز	Ün	أ
Kun	ق	Sün	س	Bün	ب
Kün	ك	Şün	ش	Tün	ت
Lün	ل	Sun	ص	Sün	ث
Mün	م	Dun	ض	Cün	ج
Nün	ن	Tun	ط	Hun	ح
Vün	و	Zun	ظ	Hun	خ
Hün	ه	'Un	ع	Dün	د
Yün	ي	Ğun	غ	Zün	ذ
				Run	ر

أَيَّةٌ

Êyetün

أَخِذْ

Êhızün

ثَابِتٌ

Sêbitün

بَيْضٌ

Bîdun

حِلٌّ

Hillün

شَكٌّ

Şekkün

دَائِمٌ

Dêimün

تَارِكٌ

Têrikün

عَادٌ

'Âdün

شَاكِرٌ

Şâkirun

سَارِبٌ

Sâribün

مَلَأٌ

Meleün

عَاصِفٌ

'Âsıfün

هُودٌ

Hûdün

نُورٌ

Nûrun

غَالِبٌ

Ĝâlibün

كَاتِبٌ

Kâtibün

وَابِلٌ

Vâbilün

1a.

أَثِمٌ

1b.

قَائِمٌ

1c.

عَاقِرٌ

2a.

سَاحِرٌ

2b.

ضَائِقٌ

2c.

جَاعِلٌ

3a.

شَرٌّ

3b.

صُمٌّ

3c.

شَاهِدٌ

4a.

عَامِلٌ

4b.

ضُرٌّ

4c.

فَارِضٌ

5a.

كَاذِبٌ

5b.

عَيْنٌ

5c.

قَائِلٌ

6a.

نَاصِحٌ

6b.

نَارٌ

6c.

قَادِرٌ

7a.

وَاحِدٌ

7b.

وَاسِعٌ

7c.

وَاقِعٌ

OKUNUŞ ANAHTARI

İki Ötre, 3. Ders:

1a. Êsimün

1b. Kâimün

1c. 'Âkirun

2a. Sâhîrun

2b. Dâikun

2c. Câ'ilün

3a. Şerrun

3b. Summün

3c. Şâhidün

4a. 'Âmilün

4b. Durrun

4c. Fâridun

5a. Kâzibün

5b. 'Înün

5c. Kâilün

6a. Nâsîhun

6b. Nârun

6c. Kâdirun

7a. Vâhîdün

7b. Vâsi'un

7c. Vâki'un

5.Bölüm

ELİF - LÂM

- * Lâm (ل) harfinin elif veya hemze (ء) ile bitişme durumuna, LÂMELİF (لا) denildiğini daha önce görmüştük.
- * Bir de bu durumun tersi olarak, sadece kelime başlarında, elif harfinin önce, lâm harfinin sonra gelmesi durumu vardır. Elif-lâm takısı (ال) da denilen bu birlikteliğin okunma durumları şöyledir:
- * Bir önceki kelimedenden geçiş yaparken elif-lâm takısındaki elif okunmaz.
- * Elif-lâm takısı aşağıdaki 14 harften önce gelirse, lâm cezimli olarak okunur. (ء ب ج ح خ ع غ ف ق ك م و ه ي)

Bazı örneklerle uygulamayı görelim:

وَالْمُرْسَلَاتِ

Vel mürselâti

وَالْكِتَابِ

Vel kitâbi

وَالْقَمَرِ

Vel kameri

وَالْفُلْكِ

Vel fülki

وَالْيَوْمِ

Vel yevmi

وَالْأَرْضِ

Vel erdı

- * Elif-lâm takısı, diğer 14 harften önce gelirse, lâm okunmaz. Bitiştiği bu harfler şeddeli okunur.

ت ث د ذ ر ز س ش ص ض ط ظ ل ن

وَالسَّمَاءِ

Vessemâe

وَالشَّمْسِ

Veşşemsi

وَالشَّمْرَاتِ

Vessemerâti

وَالصَّيْفِ

Vessayfi

وَالرَّاسِخُونَ

Verrâsihûne

وَالنَّهَارِ

Vennehâri

❗ Türkçe harfler okunuşları tam karşılamadığı için mutlaka seslendirmelerden destek alınız.

5.Bölüm

KAPALI TE

Bazı durumlarda **te** (ت) harfi, kelime sonunda kapalı olur. Bitişik (ة), ve ayrı (ة) olarak yazılır. Geçildiğinde harekesiyle, durulduğunda ise cezimli **he** (ه) gibi okunur. Örneklerle uygulamayı görelim.

Geçildiğinde

Durulduğunda

Geçildiğinde

Durulduğunda

شَهَادَةٌ

شَهَادَةٌ

رِحْلَةٌ

رِحْلَةٌ

Şehâdeten

Şehâdeh

Rihlete

Rihleh

الصَّلَاةُ

الصَّلَاةُ

حَمَالَةٌ

حَمَالَةٌ

Essalâte

Essalâh

Hammâlete

Hammâleh

الزَّكَاةُ

الزَّكَاةُ

الْجِنَّةُ

الْجِنَّةُ

Ezzekâte

Ezzekâh

Elcinneti

Elcinneh

لُؤْمَةٌ

لُؤْمَةٌ

رَاضِيَةٌ

رَاضِيَةٌ

Lümezetin

Lümezeh

Râdıyetin

Râdıyeh

ذَرَّةٌ

ذَرَّةٌ

قِيَمَةٌ

قِيَمَةٌ

Zerratin

Zerrah

Kayyimetün

Kayyimeh

5.Bölüm

Okunmayan Elif (Vasıl Hemzesi)

- * Başında bulunduğu kelimenin öncesine, herhangi bir harf veya kelime gelmesiyle arada kalan ve harekesi düşerek okunmayan hemzedir.
- * Harekesiz, elif (ا) şeklinde yazılır. Bazen üzerine, okunmadığını gösteren küçük bir **vasıl işareti** (َ) konduğu da olur.
- * Böyle bir bitişme olmaksızın kelime başında bulunduğu, harekesi yazılır ve okunur.
- * Her elif-lâm (ا ل) takısının **elifi** de böyledir. Örneklerle uygulamayı görelim.

وَأَنْحَرُ

Venhar

وَاللَّهُ

Vallâhü

اللَّهُ

Allâhü

وَأَذْكُرُ

Vezkür

وَالْحَمْدُ

Velhamdü

الْحَمْدُ

Elhamdü

فَأَنْصُرْنَا

Fensurnâ

وَالَّذِينَ

Vellezîne

الَّذِينَ

Ellezîne

وَأَرْحَمْنَا

Verhamnâ

بِالَّتِي

Billetî

الَّتِي

Elletî

لِكُلِّ أَمْرٍ

Liküllimriin

فَاذْهَبْ

Fezheb

إِذْهَبْ

izheb

❗ Türkçe harfler okunuşları tam karşılamadığı için mutlaka seslendirmelerden destek alınız.

5.Bölüm

HE 'nin Okunuşu

* Konumuz, **he** (ه ه) harfinin, sadece kelime sonuna ait, özel bir okunuşudur.

* Kur'ân-ı Kerîm yazısında **hüve** (هُوَ) kelimesi, kendinden önce bir harf veya kelimeye bitişirken bazen **vâv** (و) 'sız olarak sadece **he** (ه ه) ile gösterilir: (لَهُ عَلَيْهِ) gibi.

Bu durumda:

* Önceki harf harekeli ise; **he** uzatılarak okunur.

* Herhangi bir uzatma harfi veya cezimli bir harf varsa; **he** uzatılmadan okunur.

Örneklerle uygulamaları görelim.

Uzatılan He Örnekleri

أَكْلُهُ

Ükülühû

إِنَّهُ

İnnehû

أَمْرُهُ

Emerahû

رُسُلُهُ

Rusülehû

خَلْقُهُ

Halekahû

رَحْمَتُهُ

Rahimehû

مَالُهُ

Mâlühû

وَأَمْرَاتُهُ

Vemraetühû

سَمِعَهُ

Semi'ahû

* Uzatılması gereken **he**den geçiş yapılan bir kelimeye cezim veya şedde ile bağlanıyorsa; uzatılmadan okunur.

أَنَّهَ الْحَقُّ

Ennehül Hakku

بِهِ اللَّهُ

Bihillêhü

لَهُ الدِّينَ

Lehüddîne

! Türkçe harfler okunuşları tam karşılamadığı için mutlaka seslendirmelerden destek alınız.

Uzatılmayan He Örnekleri

فَاهُ

Fâhü

أَخَاهُ

Ehâhü

أَبَوَاهُ

Ebevâhü

يَدَاهُ

Yedâhü

أَتَاهُ

Âtâhü

أَنْزَلْنَاهُ

Enzelnâhü

تَجِدُوهُ

Tecidûhü

تُبْدُوهُ

Tübdûhü

أُوتُوهُ

Ûtûhü

فَاكْتُبُوهُ

Fektübûhü

فَاكُلُوهُ

Fekülûhü

نَتَلُوهُ

Netlûhü

بَنِيهِ

Benîhi

فِيهِ

Fîhi

أَبِيهِ

Ebîhi

عَنْهُ

'Anhü

تَأْمَنُهُ

Te'menhü

إِلَيْهِ

İleyhi

عَلَيْهِ

'Aleyhi

مِنْهُ

Minhü

فَنَادَتْهُ

Fenâdethü

❗ Türkçe harfler okunuşları tam karşılamadığı için mutlaka seslendirmelerden destek alınız.

5.Bölüm

Lâfzatullah

* Kur'ân-ı Kerîm'i okuma öğreniminde **Lâfzatullah** başlığı altında, Allâh lâfzının (Celle Celâlühû) okunuşu ele alınır.

* Lâfzatullah'ın **lâmı**, öncesi üstünlü veya ötreli olursa kalın, esreli olursa ince okunur.

Not: Kalın okunan örneklerde, Lâfzatullah'daki çekme işareti kaldırılmış ve öncesindeki **e** sesli harfi, **a** olarak yazılmıştır.

Kalın Okunan Örnekler:

وَاللّٰهِ

Vallâhi

هُوَ اللّٰهُ

Hüvallâhü

بِاللّٰهِ

Billêhi

لِلّٰهِ

Lillêhi

كِتَابِ اللّٰهِ

Kitâballâhi

إِنَّ اللّٰهَ

Innallâhe

بِسْمِ اللّٰهِ

Bismillêhi

فِي اللّٰهِ

Fillêhi

عَلَى اللّٰهِ

'Alallâhi

أَمْرُ اللّٰهِ

Emrullahi

قُلِ اللّٰهُ

Kulillêhü

سَبِيلِ اللّٰهِ

Sebîllillêhi

Adı ile Okunan Harfler

* Kur'ân-ı Kerîm'de bazı sûre başlarında, adı ile okunan özel harfler bulunmaktadır.

* **Mukatta'a Harfleri** de denilen bu harflerin orijinal adlarını bilmek, doğru bir okuyuş için gereklidir. Örneklerle tanıyalım:

الرّ

Elif Lâm Ra

المّ

Elif Lâm Mîm

صّ

Sâd

نّ

Nûn

طهّ

Tâ Hê

يسّ

Yâ Sîn

حمّ

Ha Mîm

طسمّ

Ta Sîn Mîm

! Türkçe harfler okunuşları tam karşılamadığı için mutlaka seslendirmelerden destek alınız.

5.Bölüm Harekeli Harfte Nasıl Durulur?

- * Okuyuş esnasında, durabileceğimizi gösteren vakıf işaretleri geldiğinde veya nefes alma gerektiğinde, sadece kelime sonlarında duruş yapılabilir.
- * Kelime sonundaki harf harekeli ise; harekesi kaldırılır ve harf, cezimli gibi okunur.
- * Tenvinli ise; **elif** ile birlikte yazılan **iki üstün**ler kaldırılır. Harf, **üstün** yönünde **elif** diyecek kadar uzatılır. Diğer **tenvin**ler ise, duruşta **cezime** çevrilir. Bazı örneklerle uygulamayı görelim:

Geçildiğinde	Durulduğunda	Geçildiğinde	Durulduğunda
أَحَدٌ	أَحَدْ	مَوَازِينُهُ	مَوَازِينُهُ
Ehadün	Ehad	Mevâzînühû	Mevâzînüh
حَبْلٌ	حَبْلْ	أَبَابِيلَ	أَبَابِيلْ
Hablün	Habl	Ebâbîle	Ebâbîl
حَيْرًا	حَيْرَا	فَذَلِكَ	فَذَلِكَ
Hayran	Hayrâ	Fezâlike	Fezâlik
تَوَابًا	تَوَابَا	صُدُورِ	صُدُورْ
Tevâben	Tevâbâ	Sudûri	Sudûr
حُسْرٍ	حُسْرْ	بِالصَّبْرِ	بِالصَّبْرْ
Husrin	Husr	Bissabri	Bissabr

❗ Türkçe harfler okunuşları tam karşılamadığı için mutlaka seslendirmelerden destek alınız.

1a.

الرَّحِيمِ

1b.

الرَّحْمَنِ

1c.

بِسْمِ اللَّهِ

2a.

أَبَاؤُهُمْ

2b.

ءَأَنْذَرْتَهُمْ

2c.

فَأَغْشَيْنَاهُمْ

3a.

فَعَزَّزْنَا

3b.

أَخْصَيْنَاهُ

3c.

فَبَشِّرْهُ

4a.

تَطَيَّرْنَا

4b.

طَائِرُكُمْ

4c.

فَأَسْمَعُونَ

5a.

وَفَجَّرْنَا

5b.

لِيَأْكُلُوا

5c.

أَحْيَيْنَاهَا

6a.

يَخْصِمُونَ

6b.

لِمُسْتَقَرٍّ

6c.

يُحْيِيهَا

7a.

مُتَّكُونَ

7b.

ذُرِّيَّتَهُمْ

7c.

مَلَكَوْتُ

8a.

غُفْرَانَكَ

8b.

تَبَارَكَ

8c.

وَالْحَيَاةَ

9a.

كَرَّتَيْنِ

9b.

مَنَاكِبِهَا

9c.

فَسَتَعْلَمُونَ

10a.

وَالْأَفْئِدَةَ

10b.

تَدْعُونَ

10c.

يَتَسَاءَلُونَ

11a.

مُخْتَلِفُونَ

11b.

وَالْمَلَائِكَةَ

11c.

يَسْأَلُونَكَ

1a. يُدْرِيكَ

1b. يَزِيغِي

1c. مُطَهَّرَةٌ

2a. فَأَنْبَتْنَا

2b. مُسْتَبَشِرَةٌ

2c. كُورَتْ

3a. وَالْأَيْلِ

3b. وَالصُّبْحِ

3c. فَسَوِّيكَ

4a. بِيَمِينِهِ

4b. تَسْنِيمٍ

4c. فَعَدَلْكَ

5a. مَسْرُورًا

5b. جَنَاتٍ

5c. فَبَشِّرْهُمْ

6a. وَالطَّارِقِ

6b. وَالتَّرَائِبِ

6c. رُويدًا

7a. سَنُقْرِؤُكَ

7b. فَذَكِّرْ

7c. فَصَلِّ

8a. وَتَوَاصَوْا

8b. بِالصَّبْرِ

8c. وَالْفَجْرِ

9a. بِالْمَرْحَمَةِ

9b. أَوْلِيكَ

9c. فَالْهَمَهَا

10a. فَسَنِّيْسِرُهُ

10b. سَلَامٌ

10c. وَالضُّحَى

11a. لِنَسْأَلَنَّ

11b. فَتَرْضَى

11c. لَشَهِيدٌ

1a.

إِهْدِنَا الصِّرَاطَ

1b.

صِرَاطَ الَّذِينَ

1c.

غَيْرِ الْمَغْضُوبِ

2a.

يَشْفَعُ عِنْدَهُ

2b.

بَيْنَ أَيْدِيهِمْ

2c.

وَسِعَ كُرْسِيُّهُ

3a.

وَهُوَ الْعَلِيُّ

3b.

وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ

3c.

حَقَّ الْقَوْلُ

4a.

وَأَجْرِكِرِيمٍ

4b.

نُحْيِي الْمَوْتَى

4c.

أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ

5a.

رَبُّنَا يَعْلَمُ

5b.

إِلَّا الْبَلَاغُ

5c.

أَقْصَا الْمَدِينَةِ

6a.

الَّذِي فَطَرَنِي

6b.

وَالِيهِ تُرْجَعُونَ

6c.

أَفَلَا يَشْكُرُونَ

7a.

سُبْحَانَ الَّذِي

7b.

خَلَقَ الْأَزْوَاجَ

7c.

وَأَيَّةٌ لَهُمْ

8a.

كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ

8b.

رَزَقَكُمْ اللَّهُ

8c.

صَيْحَةً وَاحِدَةً

9a.

مِنَ الْأَجْدَاثِ

9b.

وَعَدَ الرَّحْمَنُ

9c.

وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ

10a.

أَصْحَابَ الْجَنَّةِ

10b.

عَلَى الْأَرَائِكِ

10c.

سَلَامٌ قَوْلًا

11a.

عَدُوِّمِينَ

11b.

وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ

11c.

وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ

1a. وَقُرْآنٌ مُّبِينٌ

1b. أَمِنَ الرَّسُولُ

1c. كُنْ فَيَكُونُ

2a. وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ

2b. وَاعْفِرْ لَنَا

2c. أَنْتَ مَوْلَانَا

3a. بِيَدِهِ الْمُلْكُ

3b. سَبَعِ سَمَوَاتٍ

3c. وَأَجْرٌ كَبِيرٌ

4a. بِذَاتِ الصُّدُورِ

4b. وَإِلَيْهِ النُّشُورُ

4c. إِلَى الطَّيْرِ

5a. صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

5b. وَالْجِبَالِ أَوْ تَادَا

5c. وَخَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا

6a. وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ

6b. سِرَاجًا وَهَاجًا

6c. حَدَائِقَ وَأَعْنَابًا

7a. وَالسَّابِحَاتِ سَبْحًا

7b. تَتَّبِعُهَا الرَّادِفَةُ

7c. هَلْ أَتَاكَ

8a. مَقَامَ رَبِّهِ

8b. أَنْتَ مُنذِرٌ

8c. صَبَبْنَا الْمَاءَ

9a. وَزَيَّتُونَا وَنَخْلًا

9b. وَأُمَّهُ وَآبِيَهُ

9c. وَإِذَا النُّجُومُ

10a. رَسُولٍ كَرِيمٍ

10b. ذِي الْعَرْشِ

10c. فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ

11a. بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ

11b. كِرَامًا كَاتِبِينَ

11c. خِتَامُهُ مِسْكٌ

1a.

وَمَا أَدْرِيكَ

1b.

كِتَابٌ مَرْقُومٌ

1c.

يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ

2a.

نَضْرَةَ النَّعِيمِ

2b.

حِسَابًا يَسِيرًا

2c.

وَعَمَلُوا الصَّالِحَاتِ

3a.

ذَاتِ الْبُرُوجِ

3b.

النَّجْمِ الثَّاقِبِ

3c.

وَنُيْسِرِكَ لِلْيُسْرَى

4a.

صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ

4b.

عَيْنِ جَارِيَةٍ

4c.

وَزَرَابِيِّ مَبْثُوثَةٍ

5a.

وَالِى السَّمَاءِ

5b.

وَالِى الْجِبَالِ

5c.

وَالِى الْأَرْضِ

6a.

وَتُحِبُّونَ الْمَالَ

6b.

يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ

6c.

رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً

7a.

وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ

7b.

وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ

7c.

فَكَرْبَةٍ

8a.

أَصْحَابِ الْمَيْمَنَةِ

8b.

وَصَدَقَ بِالْحُسْنَى

8c.

وَلَسَوْفَ يَرْضَى

9a.

بِنِعْمَةِ رَبِّكَ

9b.

وَالَّتَيْنِ وَالزَّيْتُونَ

9c.

خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ

10a.

بِأَحْكَمِ الْحَاكِمِينَ

10b.

بِاسْمِ رَبِّكَ

10c.

أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ

11a.

لِحُبِّ الْخَيْرِ

11b.

بِإِذْنِ رَبِّهِمْ

11c.

فَلْيَتَنَافَسِ الْمُتَنَافِسُونَ

1a.

هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ

1b.

لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ

2a.

وَلَا يُؤْذُهُ حِفْظُهُمَا

2b.

مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ

3a.

مَنْ اتَّبَعَ الذِّكْرَ

3b.

وَحَشِيَ الرَّحْمَنَ بِالْغَيْبِ

4a.

قَالَ يَا قَوْمِ

4b.

لَأَسْأَلَنَّكُمْ أَجْرًا

5a.

غَفَرَ لِي رَبِّي

5b.

وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ

6a.

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ

6b.

يَا بَنِي آدَمَ

7a.

بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

7b.

فَلَا يَحْزُنكَ قَوْلُهُمْ

8a.

مِنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ

8b.

وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ

9a.

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

9b.

عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ

10a.

لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ

10b.

وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

11a.

رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا

11b.

وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

1a.

وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ

1b.

زَيْنًا السَّمَاءِ الدُّنْيَا

2a.

وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ

2b.

قَلِيلًا مَا تَشْكُرُونَ

3a.

إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

3b.

عَنِ النَّبَاِ الْعَظِيمِ

4a.

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا

4b.

رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

5a.

ذَلِكَ الْيَوْمِ الْحَقُّ

5b.

فِي صُحُفٍ مُّكْرَمَةٍ

6a.

وَإِذَا الْجَنَّةُ أُزْلِفَتْ

6b.

إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ

7a.

وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَّسَقَ

7b.

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا

8a.

مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

8b.

ذَلِكَ الْفَوْزُ الْكَبِيرُ

9a.

ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ

9b.

فِي لَوْحٍ مَّحْفُوظٍ

10a.

سَبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ

10b.

إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَى

11a.

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى

11b.

وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ

1a.

وَالْأُخْرَةَ خَيْرٌ وَأَبْقَى

1b.

فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ

2a.

وَوَالِدٍ وَمَا وَلَدَ

2b.

أَلَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ

3a.

يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ

3b.

وَالنَّهَارِ إِذَا جَلَّيْهَا

4a.

يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّى

4b.

إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا

5a.

عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ

5b.

فَاقْرَأْ وَامَّا تيسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ

6a.

فَيَقُولُ هَذَا مَا مَرَرْتُ بِهِ

6b.

وَأَمْرٌ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ

7a.

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ

7b.

وَأَنْ أَتْلُوا الْقُرْآنَ

8a.

وَمَا كُنْتَ تَتْلُو مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ

8b.

وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ

9a.

ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا

9b.

إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ

10a.

عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ

10b.

سَنُقْرِئُكَ فَلَا تَنْسَى

11a.

هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

11b.

رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ

6. Bölüm

Okunuş Anahtarı-1

Karma Okuma-1

1a. Errahîmi	1b. Errahmâni	1c. Bismillâhi
2a. Âbâühüm	2b. Eenzertehüm	2c. Feagşeynâhüm
3a. Fe'azzeznâ	3b. Ehsaynâhü	3c. Febeşşirhü
4a. Tetayyernâ	4b. Tâiruküm	4c. Fesme'ûni
5a. Vefeccernâ	5b. Liye'külû	5c. Ehyeynâhâ
6a. Yehissimûne	6b. Limüstekarrin	6c. Yühyihâ
7a. Müttekiûne	7b. Züriyyetehüm	7c. Melekûtü
8a. Ğufrâneke	8b. Tebârake	8c. Velhayâte
9a. Kerrateyni	9b. Menâkibihâ	9c. Feseta'lemûne
10a. Vel'ef'idete	10b. Tedde'ûne	10c. Yetesâelûne
11a. Muhtelifûne	11b. Velmelâiketü	11c. Yes'elûneke

Karma Okuma-2

1a. Yüdrîke	1b. Yezzekkâ	1c. Mutahheratin
2a. Feenbetnâ	2b. Müstebşiratün	2c. Küvvirat
3a. Velleyli	3b. Vessubhı	3c. Fesevvâke
4a. Biyemînihî	4b. Tesnîmin	4c. Fe'adeleke
5a. Mesrûran	5b. Cennâtün	5c. Febeşşirhüm
6a. Vettârikı	6b. Vetterâibi	6c. Ruveyden
7a. Senukriüke	7b. Fezekkir	7c. Fesallâ
8a. Vetevâsav	8b. Bissabri	8c. Velfecri
9a. Bilmerhameti	9b. Üläike	9c. Feelhemehâ
10a. Fesenüyessiruhû	10b. Selâmün	10c. Vedduhâ
11a. Letüs'elünne	11b. Feterdâ	11c. Leşehîdün

Karma Okuma-3

1a. İhdinessirâta	1b. Sırâtallezîne	1c. Ğayril mağdûbi
2a. Yeşfe'u 'indehû	2b. Beyne eydîhim	2c. Vesi'a kürsiyyühû
3a. Vehüvel 'Aliyyü	3b. Velkur'ânîl hakîmi	3c. Hakkal kavlü
4a. Veecrin kerîmin	4b. Nuhyil mevtâ	4c. Eshâbel karyeti
5a. Rabbünâ ya'lemü	5b. İllel belâgu	5c. Eksal medîneti
6a. Ellezî fetaranî	6b. Veileyhi türce'ûne	6c. Efelâ yeşkürüne
7a. Sübhânellezî	7b. Halekal ezvâce	7c. Veâyetün lehüm
8a. Kel'urcûnil kadîmi	8b. Razekamüllâhü	8c. Sayhaten vâhideten
9a. Minel ecdâsi	9b. Ve'aderrahmânü	9c. Vesadekal mürselüne
10a. Eshâbel cenneti	10b. 'Alel erâiki	10c. Selâmün kavlen
11a. 'Adüvvün mübîn	11b. Vetükelliminâ eydîhim	11c. Veteşhedü ercülühüm

Karma Okuma-4

1a. Vekur'ânün mübîn	1b. Amenerrasûlü	1c. Kün feyekûnü
2a. Veileykel mesîru	2b. Vagfir lenâ	2c. Ente Mevlânâ
3a. Biyedihil mülkü	3b. Seb'a semâvâtin	3c. Veecrun kebîrun
4a. Bizâtissudûri	4b. Veileyhinnüşûru	4c. İlettayri
5a. Sırâtın müstekîm	5b. Velcibâle evtâden	5c. Vehalakanâküm ezvâcen
6a. Vece'alnelleyle	6b. Sirâcen vehhâcen	6c. Hadâika vee'anâben
7a. Vessâbihâti sebhan	7b. Tetbe'uherrâdifetü	7c. Hel etâke
8a. Mekâme Rabbihî	8b. Ente Münziru	8c. Sabebnel mâe
9a. Vezeýtünen venahlen	9b. Veümmihî veebîhi	9c. Veizennücûmü
10a. Rasûlin kerîmin	10b. Zil'arşı	10c. Feeyne tezzebûne
11a. Birabbikel Kerîmi	11b. Kirâmen kâtîbine	11c. Hitâmühû miskün

6. Bölüm

Okunuş Anahtarı-2

Karma Okuma-5

1a. Vemâ edrâke	1b. Kitâbün merkûmün	1c. Yeşhedühül mukarrabûne
2a. Nadratenne'îmi	2b. Hisâben yesîran	2c. Ve'amilüssâlihâti
3a. Zâtîl bürûci	3b. Ennecmüssâkibü	3c. Venüyessiruke lilyüsrâ
4a. Suhufi İbrâhîme	4b. 'Aynün câriyetün	4c. Vezerâbiyyü mebsûsetün
5a. Veillesemâi	5b. Veilel cibâli	5c. Veilel Erdi
6a. Vetühîbbûnel mâle	6b. Yetezekkerul insânü	6c. Râdiyeten merdıyyeten
7a. Velisânen veşefeteyni	7b. Vehedeynâhünnecedeyni	7c. Fekkü rakabetin
8a. Eshâbül meymeneti	8b. Vesaddeka bilhusnâ	8c. Velesevfe yerdâ
9a. Bini'meti Rabbike	9b. Vettîni vezzeytûni	9c. Halaknel insâne
10a. Biahkemil Hâkimîne	10b. Bismi Rabbike	10c. Ahseni takvîmin
11a. Lihubbil hayri	11b. Biizni Rabbihim	11c. Felyetenâfesil mütenâfisüne

Karma Okuma-6

1a. Hüvel Hayyül Kayyûmü	1b. Lâ te'huzühû sinetün velâ nevmün
2a. Velâ yeûdühû hıfzuhümâ	2b. Min beyni eydîhim
3a. Menittebe'azzikra	3b. Vebaşiyerrahmâne bil gaybi
4a. Kâle yâ kavmi	4b. Lâ es'elüküm ecran
5a. Ğafera lî Rabbî	5b. Vece'alenî minel mükramîne
6a. Venüfiha fissûri	6b. Yâ benî Âdeme
7a. Bimâ kânü yeksibûne	7b. Felâ yahzünke kavlühüm
8a. Mineşşeceril ahdari	8b. Vehüvel Hallâkul 'Alîmü
9a. Lâ ilâhe illâ Hüve	9b. 'Âlimül ğaybi veşşehâdeti
10a. Lehül esmâül husnâ	10b. Vehüvel 'Azîzül Hakîmü
11a. Rabbenâ lâ tûâhıznâ	11b. Vehüve 'alâ külli şey'in Kadîrun

Karma Okuma-7

1a. Vehüvel 'Azîzül Gafûru	1b. Zeyyennessemâeddünyâ
2a. Vehüvellatîfül Habîru	2b. Kalîlen mâ teşkürüne
3a. İn küntüm sâdikîne	3b. 'Aninnebeil 'Azîmi
4a. İnne lilmüttekîne mefâzen	4b. Rabbissemâvâti vel'erdî
5a. Zâlikel yevmül hakku	5b. Fî suhufin mükerrametin
6a. Veizel cennetü üzlifet	6b. İnnel ebrâra lefi na'îmin
7a. Velkameri izetteseka	7b. İnnellezîne âmenü
8a. Min tahtihel enhâru	8b. Zâlikel fevzül kebîru
9a. Zül 'arşil Mecîdü	9b. Fî levhin mahfûzın
10a. Sebbihîsme Rabbike	10b. İnnehü ya'lemül cehra vemâ yahfâ
11a. Kad efleha men tezekkâ	11b. Vezekerasme Rabbihî

Karma Okuma-8

1a. Vel âhıratü hayrun ve ebkâ	1b. Fî cennetin 'âliyetin
2a. Vevâlidin vemâ veledü	2b. Elem nec'al lehü 'ayneyni
3a. Yetîmen zâ makrabetin	3b. Vennehâri izâ cellâhâ
4a. Yü'tî mâlehü yetezekkâ	4b. İnne me'al 'usri yüsran
5a. 'Allemel insâne mâ lem ya'lem	5b. Fakraû mâ teyessera minel Kur'âni
6a. Feyekülü hâumukraû kitâbiyeh	6b. Veümirtü en eküne minel müslimîne
7a. Efelâ yetededberûnel Kur'âne	7b. Veen etlüvel Kur'âne
8a. Vemâ künte tetlû min kablihî min kitâbin	8b. Vemâ tevfiķi illâ billâhi
9a. Zâlike min fadlillâhi 'aleynâ	9b. İnnellezîne yetlüne Kitâballâhi
10a. 'Aleyhi tevekkeltü veileyhi ünîbü	10b. Senukriüke felâ tensâ.
11a. Hâzâ min fadli Rabbî	11b. Radyallâhü 'anhüm veradû 'anhü

! Türkçe harfler okunuşları tam karşılamadığı için mutlaka seslendirmelerden destek alınız.

7. Bölüm

Resimli Okuma

* Aşağıda verilen Kur'an lâfızlarını, resimler ve çözümleyici bilgiler yardımıyla okuyalım.

سَنَابِلَ

Senâbile

Başaklar

وَرْدَةٌ

Verdeten

Gül

الطَّيْرُ

Ettayru

Kuş

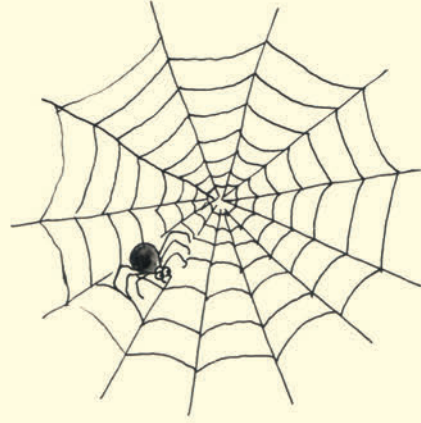
شَجَرَةٌ

Şeceratün

Ağaç

الْبَحْرُ - الْفُلُ الْعَنْكَبُوتُ

El Bahru-El Fülkü

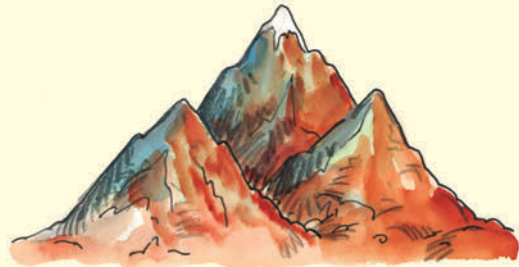
Deniz-Gemi

El 'Ankebütü

Örümcek

بَرْقُ

الْجِبَالُ

Berkun

Şimşek

El Cibâlü

Dağlar

7. Bölüm

Tanımalı Okuma

* Aşağıda verilen Kur'ân lâfızlarını, çözümleyici bilgiler yardımıyla okuyalım.

اللَّهُ

Okunuşu

Allâhu

Anlamı

Allah (Celle Celâlühü)

الْإِنْسَانَ

El insâne

İnsanı

خَلَقَ

Haleka

Yarattı

الْقُرْآنَ

El Kur'âne

Kur'ânı

عَلَىٰ مُحَمَّدٍ

'Alâ Muhammedin

Muhammed'e (Sallallâhü 'aleyhi vesellem)

أَنْزَلَ

Enzele

İndirdi

دِينًا

Dînen

Din olarak

الْإِسْلَامَ

El İslâme

İslâmı

مِنَّا

Minnâ

Bizden

يَقْبَلُ

Yakbelü

Kabul eder

! Türkçe harfler okunuşları tam karşılamadığı için mutlaka seslendirmelerden destek alınız.

Tecvid

- ✳ Kur'ân-ı Kerîm'in okunuşunda takip edilen usul ve ölçüler, bizzat Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed (Sallallâhu 'aleyhi vesellem) tarafından âyetlerin kendisine indirildiği şekliyle tespit edilmiş olup günümüze kadar aynı şekilde aktarılmıştır.
- ✳ Bu usul ve ölçüler, daha sonra âlimler tarafından derlenmiş, **kıraat** ve **tecvid** kuralları olarak sistemleştirilmiştir. Günümüzde, bizler de dahil olmak üzere, Müslümanların büyük çoğunluğu, **Kur'ân-ı Kerîm**'i, **Hafs**'ın **İmam Asım**'dan naklettiği sistem ve ölçülerle okumaktadır.
- ✳ Kur'ân-ı Kerîm birtakım harflerinin aslına uygun okunuşları ve okuma esnasında uyulması gereken usul ve ölçüleri **tecvid** ilmi, belli başlıklar altında inceler. Burada, özet hâlinde bu kurallardan bahsedeceğiz.
- ✳ Tecvid kuralları sadece Kur'ânı Kerîm okurken uygulanır. Diğer Arapça metinler için böyle bir gereklilik yoktur.

Kalın ve İnce Harf Uygulamaları

28 Kur'ân harfini tanıırken, 7 'sinin kalın ve geriye kalan 21 'inin de ince olarak kabul edildiğini görmüştük. Burada ise, uygulama ile ilgili olarak, kalın harfler için kullanılan **isti'lâ** ve ince harfler için kullanılan **istifâl** sıfatlarının rollerine işaret edeceğiz.

İsti'lâ harfleri: (خ ص ض غ ط ق ظ)

İstifâl harfleri: 28 harften geriye kalan diğer harfler. (**Ra** (ر) ve **lâm** (ل) harflerinin kalın okunduğu özel durumlar hariç.)

Mahrecinden (çıkış yerinden) sağlıklı olarak çıkarılan harf, bu sıfatları da kazandırılarak ağızdan çıkarsa, ancak o zaman gerçek kalınlığı veya inceliği ile ifade edilmiş olabilir. Uzman bir kişi denetiminde pratik yapma ihtiyacı, bu konuda daha da öne çıkmaktadır. Uygulamanın, yazılı olarak sadece tarifini yapabildiğimizden, seslendirme desteği almayı ihmal etmeyiniz.

Harflerin her türlü hareke ve sükûn durumlarında, **isti'lâ** ve **istifâl** sıfatlarını göstermek gerekmektedir. Ancak, bu farkın daha kolay kavranabilmesi için, her harfin önüne **elif** getirerek yapacağımız bir uygulama ile yetineceğiz.

İsti'lâ yukarı kaldırmak, yükseltmek demektir. Kalın harflerde, üst çenenin de açılmasıyla, dil yukarı doğru kaldırılır ve ses, ağız doldurarak yukarı yönelir.

❗ **Tecvid uygulamalarında CD'den veya konunun uzmanı bir kişiden seslendirme desteği alınır.**

8. Bölüm

Tecvid

Kalın harflerde **isti'lâ** uygulaması:

ظَا قَا طَا غَا ضَا صَا خَا

İstifâl ise, aşağı indirmek, alçaltmak demektir. İnce harflerde, üst çene sabit kalırken, sadece alt çene aşağı doğru açılır ve dil alt damağa yakınlaştırılarak, ses aşağı yönelir.

İnce harflerde **istifâl** uygulaması:

سَا زَا ذَا دَا حَا جَا ثَا تَا بَا ءَا
يَا هَا وَا نَا مَا لَا كَا فَا عَا شَا

MED (Uzatma)

Med Harfleri: Harekesiz (ا) (و) ve (ى) med harfleridir. Med harfleri, önceki harfin harekesini bir **elif** miktarı uzatır. Bu konuyu örnekleriyle daha önce görmüştük.

Med Sebepleri: Bazı durumlar vardır ki daha fazla uzatmayı gerektirir. Buna kısaca **sebebi med** (uzatma sebebi) denir. **Sebebi med** iki tanedir.

1. Hemze
2. Sükûn

MED ÖLÇÜLERİ

* **Sebebi med** bulunmaksızın, sadece med harfinin olduğu durumlarda, uzatma ölçüsü sabittir ve kullanılan en yaygın birim, **1 elif** miktarıdır. Bu miktarın zaman değeri olarak karşılığı ise, iki harekenin tam manasıyla telâffuzunda geçen süredir. Yani iki hareke = **1 elif** miktarıdır. İleride gunne süresi olarak da kullanacağımız bu ölçü, ortalama olarak 1 saniyeye yaklaşık bir zamandır.

* **Aslî med** ölçüsü olarak kabul gören **1 elif** miktarı, **kasır** mertebesinin ölçüsüdür. En kısa med mertebesi olarak kullanılan **kasır**, bu anlamda hiç uzatmamak değil, aksine **1 elif** miktarı uzatmak demektir.

* Med harflerinden sonra, hemze veya sükûn gelmesi sebebiyle daha fazla uzatmayı gerektiren ve genel olarak **fer'î medler** dediğimiz med çeşitlerinde kullanılan ölçülerin yorumlanması da şu şekildedir:

❗ **Tecvid uygulamalarında CD'den veya konunun uzmanı bir kişiden seslendirme desteği alınız.**

Tecvid ilmiyle meşgul olan âlimlerin bir kısmı, **kasır** üzerine ilâve edilen her **elif** miktarını yine 2 hareke ile ifade ederken, bir kısmı da hareke ölçüsünü kullanmayıp, onun yerine hareke değerindeki her kademeji, **elif** olarak ifade etmeyi tercih etmişlerdir. Bizde de, bilinen yaygın uygulama bu şekildedir. Değişen şey, sadece, hareke yerine **elif** teriminin kullanılması olmuş fakat zaman değeri değişmemiştir. Buna göre kullandığımız med mertebeleri ve ölçüleri şöyledir:

Kasır : 1 elif = 2 hareke (Yaklaşık 1 saniye)

2 elif = 3 hareke

Tevassut: 3 elif = 4 hareke (Yaklaşık 2 saniye)

4 elif = 5 hareke

Tul : 5 elif = 6 hareke (Yaklaşık 3 saniye)

MED ÇEŞİTLERİ

❁ Med harfinden sonra **hemze** veya **sükûn** gelmezse, **med** harfinin tabiatı gereği 1 elif miktarı uzatıldığını ve buna aslî med dendiğini gördük. Bir diğer adı da **meddi tabiî**dir. (نُوحِيهَا) örneğinde her üç harfin de arka arkaya, üç **meddi tabiî**yi gerçekleştirdiğini görüyoruz.

Med'leri uzatma sebebine göre iki grupta toplayabiliriz:

1. Uzatma sebebi hemze olan med'ler.
2. Uzatma sebebi sükûn olan med'ler.

1. Uzatma Sebebi Hemze Olan Med'ler:

a. Meddi Muttasıl: Bitişik med demektir. Med harfi ile hemze aynı kelimedede yan yana olursa **meddi muttasıl** olur: (الْمَلَكَةُ - سَيِّءٌ - شَوْءٌ) gibi. **Meddi muttasılı** kasırla okumak caiz değildir. 4 elif miktarı uzatılır.

b. Meddi Munfasıl: Ayrı med demektir. Med harfi ile hemze ayrı ayrı kelimelerde yan yana olursa **meddi munfasıl** olur. (بِمَا أَنْزَلَ - قَالُوا آمَنَّا - إِلَهِي أَخَافُ) gibi.

Kasırla okumak caiz olmakla birlikte beraberinde dikkat edilmesi gereken bazı ek bilgiler gereklidir. Bunlar detay bilgiler olduğu için buraya almıyoruz. **Meddi munfasılı**, 4 elif miktarı uzatarak okumayı tercih edelim.

* Hemze, harekeli elif (ا) veya (ء) şeklinde yazılabilir. Daha önce, "Harflerin Bitişmesi" konusunda elifin bütün yazılış şekillerini görmüştük.

* Arapça bilmeyenlerin bitişik ve ayrı kelimeleri tanınmasında zorluk olabilir. Bu sebeple **meddi muttasıl** ile **meddi munfasıl** birbirinden ayırt edebilmek için, ülkemizde yaygın olan Kur'ân nüshalarında görülen ve pratikte kolaylık sağlayacak şu hususa dikkat edilebilir:

* Harfi medden sonra gelen **hemze** (ء) şeklinde yazılmışsa **meddi muttasıl**, (ا) şeklinde yazılmışsa, **meddi munfasıl**dır.

2. Uzatma Sebebi Sükûn Olan Med'ler:

* Bir harfte, cezim veya şeddenin bulunması, onun sükûn işareti taşıdığını gösterir. İlki cezimli, ikincisi harekeli aynı iki harf, birlikte tek harf olarak şedde ile gösterildiğinden, o da sükûn işareti olarak kabul edilir: (ل ← ل + ل)

Bir kelime sonunda sükûn ya lâzımî olur ya da arızî olur. Lâzımî olması demek geçildiğinde ve durulduğunda değişmeyen, sabit kalan sükûn demektir. Bu yüzden en kuvvetli med sebebidir.

Arızî sükûn ise; geçiş hâlinde yokken, durulduğunda, vakıf gereği ortaya çıkan sükûndur.

a. Meddi Lâzım: Med harflerinden sonra sebebi med olarak sükûnu lâzım gelirse **meddi lâzım** olur.

Meddi lâzımın, kelimedeyi veya harfte oluşmasına ve taşıdığı sükûn işaretine göre çeşitli tanımlamalar yapılır. Buna göre;

1. Meddi lâzım kelimedeyi olur ve sükûn işareti şedde olursa, **meddi lâzım kelimeyi musakkale** olur. Bunun anlamı "kelimedeyi şeddeli meddi lâzım" demektir: (وَلَا الضَّالِّينَ) gibi.

2. Meddi lâzım kelimedeyi olur ve sükûn işareti cezim olursa, **meddi lâzım kelimeyi muhaffefe** olur. Bunun anlamı "kelimedeyi cezimli meddi lâzım" demektir: (الْقَيْنَ) gibi.

3. Kur'ân-ı Kerîm'de bazı sûre başlarında, okunuş yönüyle özel harfler bulunmaktadır. "Mukatta'a Harfleri" de denilen bu harflerin orijinal adlarını bilmek, sağlıklı bir okuyuş için gereklidir: (اَلَمْ Elif Lâm Mîm) Görüldüğü gibi, (اَلْفَلَا مِيمَ) şeklinde okurken, lâm harfinin ortasındaki uzatma harfi olan elif ve lâm ile mîm harfi arasında, bitişmeden dolayı ortaya çıkan şedde, telâffuzda belirgindir. İşte, **meddi lâzımın** harfte şedde ile oluşmasından dolayı, **meddi lâzım harfi musakkale** denmiştir.

4. Aynı örnek ve okunuşa dikkat edilirse, sondaki **mîm** harfinin telâffuzunda, uzatma harfi **ye'** den sonra cezim varmış gibi sükûn ifadesi belirgindir. Böylece, meddi lâzımın harfte cezim ile oluşmasından dolayı da, **meddi lâzım harfi muhaffefe** denmiştir.

* Yukarıda geçen isimlendirmeleri ezberlemek, pratikte çok önemli değildir. Önemli olan meddi lâzımı tanıyabilmek ve gereğini yerine getirmektir.

Bütün meddi lâzım çeşitleri, en az meddi muttasıl kadar uzatılmalıdır. Medde sebep olması yönüyle, sükûnu lâzım, hemzeden daha kuvvetli olduğundan meddi muttasıldan biraz fazla çekilmesi daha uygundur. 4 veya 5 elif çekilmelidir.

b. Meddi Ârız: Med harflerinden sonra sebebi med olarak sükûnu ârız gelirse meddi ârız olur. (**العَالَمِينَ**) gibi.

* Her meddi ârız, geçildiğinde meddi tabiîye dönüşerek sadece 1 elif miktarı uzatılır.
* Meddi ârız, olduğu kelimenin son harekesine göre değişik uzatma ölçüleri ve bazı özel vecihlerle okunur. Şimdi örnekleriyle bunları görelim:

1. Son harfi üstünlü meddi ârız: (**المُسْتَقِيمَ**) gibi;

* 1 'den 5 elife kadar herhangi bir ölçü ile uzatılabilir.

2. Son harfi esreli meddi ârız: (**يَوْمَ الدِّينِ**) gibi;

* Yine 1 'den 5 elife kadar herhangi bir ölçü ile uzatılabilir.

* Ayrıca sadece **kasır** ile **ravm** yapılır.

Ravm: Harekeyi düşük bir perdeden, hafif bir sesle ifade etmektir.

3. Son harfi ötreli meddi ârız: (**نَسْتَعِينُ**) gibi;

* Bu da, 1 'den 5 elife kadar herhangi bir ölçü ile uzatılabilir.

* Sadece kasır ile ravm yapılır.

* Ayrıca, her uzatma ölçüsü ile birlikte **ışmâm** da yapılabilir.

Burada **ışmâm**, harfte sükûn üzere durduktan sonra, sessiz olarak dudakları ötre yönünde uzatmak ve böylece âdeta harekeye işaret etmektir.

* Meddi ârızda son harf (**ق ط ب ج د**) harflerinden biri ise, kalkaleden dolayı, **ravm** ve **ışmâm** yapılmaz. (Kalkale için ilgili konuya bakınız.)

* Okuyuşta, uygulanması caiz olan meddi ârız şekillerinden sadece biri tercih edilir.

c. Meddi Lîn: Bu medde, uzatma harfleri yerine, **lîn harfleri** devreye girmiştir. **Lîn harfleri**, öncesi üstünlü olan cezimli **vâv** (و) ve **ye** (ي)'dir.

- * Lîn harfinden hemen sonraki harfte durulursa **meddi lîn** olur: (وَالصَّيْفِ) örneğinde olduğu gibi.
- * Mukatta'a harfi olarak Kur'ân-ı Kerîm'de, iki yerde bulunan (عَيْنُ)'lardaki sükûn hariç, diğer bütün meddi lîn sükûnları ârizîdir.
- * Meddi âriz için geçerli olan bütün tarzlar, son harfin harekesine göre meddi lîn için de geçerlidir.

He (هـ)'nin Okunuşu

- * Konumuz, sadece kelime sonunda bulunan ve kendi dilinde zamir yerine kullanılan **he** (هـ) harfinin özel bir okunuşudur.
- * Kur'ân yazısında **hüve** (هُوَ) kelimesi, bir önceki harfe bitişirken bazen **vâv** (و)'süz olarak sadece **he** (هـ) ile gösterilir: (لَهُ عَلَيْهِ) gibi. Bu durumda:
- * Önceki harf harekeli ise; he uzatılarak okunur. Bu durumda sanki önünde gizli bir **vâv** veya **ye** varmış gibi olur. Bazı Kur'ân nüshalarında bu durumu yazılı olarak görülebilir
- * Eğer öncesinde, herhangi bir uzatma harfi veya cezimli bir harf varsa; he uzatılmadan, sadece harekesi ile okunur.
- * Uzatılan **he**'den sonra hemze gelirse, meddi munfasıl olur ve 4 elif miktarı uzatılır.

Uzatılan He Örnekleri:

صَاحِبُهُ رَبُّهُ أَسْلِمَ فَأَكْرَمَهُ عَهْدَهُ أَمَ عِلْمِهِ إِلَّا بِهِ

- * Öncesi harekeli olduğu için uzatılan bu **he**, geçiş yapılan bir kelimeye cezim veya şedde ile bağlanırsa; uzatılmadan okunur. Örnekler:

أَنَّهُ الْحَقُّ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ لَهُ الْمَلِكُ عَلَّمَهُ اللَّهُ

Uzatılmayan He Örnekleri:

فَاكْتُبُوهُ عَلَيْهِ مِنْهُ إِلَيْهِ حَمَلَتْهُ يَدَيْهِ

Tenvin ve Cezimli Nûn İle İlgili 4 Kural

Tenvinli harfin, sonunda sanki cezimli bir nûn (ن) varmış gibi okunduğunu daha önce görmüştük: (**en, in, ün** gibi). **Tenvin**, bu yapısı sebebiyle, **cezimli nûn** ile ilgili 4 kurala ortak olmuştur.

Tenvin veya **cezimli nûn**dan sonra gelebilecek 28 Kur'ân harfini, ilgili kuralları ile birlikte şu şekilde gruplandırabiliriz:

1. İzhar (**أ ه ع ح غ خ** ile)
2. İdgam (**ي ر م ل و ن** ile)
3. İklâb (**ب** ile)
4. İhfâ (Geriye kalan 15 harfle)

Şimdi sırasıyla bunların tariflerini ve uygulanışlarını görelim:

1. İzhar (**الإظهار**)

Açığa çıkarmak, göstermek manalarına gelir. Tenvin veya cezimli nûn'dan sonra (**أ ه ع ح غ خ**) harflerinden biri geldiğinde nûn sesi net bir şekilde çıkarılır. **Nûn** sesinde tutma, bekleme yapılmaz. 6 **izhar harfinin** hepsi de boğazdan çıkarılan harflerdir.

Örnekler:

İzhar Harfi	Cezimli Nûn Örneği	Tenvin Örneği
أ	مِنْ أَلْفٍ	كُفُوا أَحَدٌ
ه	إِنَّ هُوَ	سَلَامٌ هِيَ
ع	مِنْ عَيْنٍ	وَلِيَالٍ عَشْرٍ
ح	وَأَنْحَرُ	عَطَاءٌ حِسَابًا
غ	مِنْ غَائِبَةٍ	أَجْرٌ غَيْرٌ
خ	مِنْ خَوْفٍ	ذَرَّةٌ خَيْرًا

1 Tecvid uygulamalarında CD'den veya konunun uzmanı bir kişiden seslendirme desteği alınız.

2. İdgam (الْإِدْغَامُ):

İdgam, katmak, bir araya getirmek demektir. Önce gelen cezimli harf, harekeli ikinci harfe katılarak, şeddeli tek harf gibi okunur. Burada ise; tenvin veya **cezimli nûn**dan sonra (**ی ر م ل و ن**) harflerinden biri geldiğinde, **nûn** bu harfe katılır ve onu şeddeli gibi okutur: (**مِنْ لَدُنْكَ** → **مِلْدُنْكَ**) **İdgam** ancak iki kelime arasında yapılabilir. **Tenvin**, sadece kelime sonunda olduğuna göre, **cezimli nûn**un da ilk kelimenin sonunda ve idgam harflerinin de ikinci kelimenin başında olması gerekmektedir.

(**يَرْمُلُونَ**) kelimesi ile bir arada ifade edilebilen bu 6 harf, uygulama yönünden iki gruba ayrılır:

a. İdgam Me'algunne (الْإِدْغَامُ مَعَ الْعُنَّةِ): İdgamdaki harf kaynaşması esnasında, genizden gelen sesin bir elif miktarı tutulmasına **idgam me'algunne** (gunneli idgam) denir.

Tenvin veya cezimli nûndan sonra, kısaca (**يَنْمُو**) kelimesi ile ifade edilen (**ی ن م و**) harflerinden biri geldiğinde **idgam me'algunne** (gunneli idgam) olur.

Örnekler:

İdgam Me'algunne Harfi	Cezimli Nûn Örneği	Tenvin Örneği
ی	وَمَنْ يَعْمَلُ	يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ
ن	مِنْ نَفْسٍ (İdgam misleyn me'algunne de denir.)	يَوْمَئِذٍ نَاعِمَةٌ
م	مِنْ مَسَدٍ	رَاضِيَةٌ مَرْضِيَّةٌ
و	مِنْ وَلِيِّ	لَهَبٍ وَتَبَّ

Eğer cezimli **nûn**dan sonra (**ی ن م و**) harflerinden biri aynı kelimedede yan yana gelirse idgam yapılmaz, **nûn** izhar ile okunur. (**بُنْيَانٌ أَلْدُنْيَا قِنْوَانٌ صِنْوَانٌ**) kelimelelerinde olduğu gibi.

b. İdgam Bilâgunne (الْإِدْغَامُ بِلَا عُنَّةٍ): **Gunnesiz idgam** demektir. Gunnesiz idgamda **nûn** sesi hiç çıkarılmaz, **nûn** harfinde bekleme yapılmadan idgam harfi şeddeli okunur ve geçilir.

❗ **Tecvid uygulamalarında CD'den veya konunun uzmanı bir kişiden seslendirme desteği alınır.**

8. Bölüm

Tecvid

Tenvin veya **cezimli nûndan** sonra kısaca (لَر) kelimesi ile ifade edilen (ل ر) harflerinden biri geldiğinde **idgam bilâğunne** olur.

Örnekler:

İdgam Bilâğunne Harfi	Cezimli Nûn Örneği	Tenvin Örneği
ل	يَكُنْ لَهُ	وَيْلٌ لِّكُلِّ
ر	أَنْ رَأَاهُ	عَيْشَةٌ رَاضِيَةٌ

3- İklâb (الْإِقْلَابُ):

İklâb, çevirmek, değiştirmek demektir. İklâb harfi (ب)'dir. **Tenvin** veya **cezimli nûndan** sonra (ب) harfi gelirse, (م)'e çevrilir.

Cezimli mîm (م) hâline dönüştürülen harf, **ihfa** ile okunur:

(مَمَّ بَيْحَلًا → مَن بَيْحَلًا) gibi

İhfa, gizlemek manasına gelir. **İzhar** ile **idgam** arası bir sestir. Uygulama şu şekilde yapılır: **Mîmin izhar** olmaması için dudaklar birbirine bastırılmaz. Mahrecinden uzaklaşmamak için de arası açılmaz. Değme noktasında hafifçe tutularak **gunne** ile **ihfa** yapılır ve peşinden (ب) harfi net bir şekilde ifade edilir. Sağlıklı bir uygulama için bire bir çalışma yapmak veya seslendirmeden destek almak gereklidir.

İklâb örnekleri:

İklâb Harfi	Cezimli Nûn Örneği	Tenvin Örneği
ب	مِنْ بَعْدِ	سَمِيعٌ بَصِيرٌ
	لِيُنْبَذَنَّ	زَوْجٍ بَهِيحٍ

4- İhfâ (الْإِخْفَاءُ):

İhfanın gizlemek manasına geldiğini ve izhar ile idgam arası bir ses olduğunu öğrenmiştik. **Tenvin** veya **cezimli nûndan** sonra, geriye kalan 15 harften biri geldiğinde **gunne** ile birlikte **nûn** gizlenerek okunur. Bu harfler sırasıyla şunlardır: (ت ث ج د ذ ز س ش ص ض ط ظ ف ق ك)

Uygulama esnasında, dili, **nûn**un mahrecine götürerek izharını yapmaktan kaçınmalıdır.

1 Tecvid uygulamalarında CD'den veya konunun uzmanı bir kişiden seslendirme desteği alınır.

8. Bölüm

Tecvid

Gunne süresi, ortalama bir **elif** diyecek kadar geçen zamandır. **Gunne**, genizden çıkarılan bir ses olmakla birlikte, yapısının gereği olarak, kendinden sonraki harfin mahrecine uyum sağlar. Uzatma harfi olarak **elif**, nasıl ki kendinden önceki harfin kalınlık ve inceliğine uyum sağlıyorsa (**فَا - يَا** gibi), **gunne** için bunun tersi bir durum söz konusudur. Uygulamada bu hususlara da dikkat edilmelidir.

Alfabetik Sırasıyla İhfa Örnekleri:

İhfa Harfi	Cezimli Nûn Örneği	Tenvin Örneği
ت	مَنْ تَابَ	جَنَاتٍ تَجْرِي
ث	مِنْ ثَمَرِهِ	ثُرَابٍ ثُمَّ
ج	وَمَنْ جَهَرَ	عَيْنٍ جَارِيَةٍ
د	مِنْ دِيَارِكُمْ	كُوكَبٍ دُرِّيٍّ
ذ	مُنذِرٌ	نَفْسٍ ذَائِقَةٌ
ز	مَنْ زَكَّيْهَا	غُلَامًا زَكِيًّا
س	مَنْ سَبَقَ	بَشَرًا سَوِيًّا
ش	لِمَنْ شِئْتَ	غَفُورٍ شَكُورٍ
ص	فَانصَبْ	عَمَلًا صَالِحًا
ض	عَنْ ضَيْفِهِ	قُوَّةٍ ضَعْفًا
ط	مِنْ طَيِّبَاتِ	كَلِمَةٍ طَيِّبَةٍ
ظ	وَلَكِنْ ظَنَنْتُمْ	ظُلُمًا ظَلِيلًا
ف	مِنْ فِئَةٍ	يَتِيمًا فَأْوَى
ق	مِنْ قَبْلِ	وَفَتْحٍ قَرِيبٍ
ك	مِنْ كَلِّ	كِتَابٍ كَرِيمٍ

❗ Tecvid uygulamalarında CD'den veya konunun uzmanı bir kişiden seslendirme desteği alınız.

Cezimli Mîm İle İlgili 3 Kural

Cezimli mîmden sonra gelebilecek 28 Kur'ân harfini, ilgili kuralları ile birlikte şu şekilde gruplandırabiliriz:

1. Dudak ihfâsı (ب ile)
2. İdgam misleyn me'algunne (م ile)
3. Dudak izharı (Geriye kalan harflerle)

Şimdi sırasıyla bunların tariflerini ve uygulamalarını görelim:

1. Dudak İhfâsı (الْإِخْفَاءُ الشَّقْوِيُّ)

Cezimli mîmden sonra (ب) harfi gelirse **dudak ihfâsı** olur. Mîm, dudak harfi olduğu ve mîmin gizlenmesi de dudakta yapıldığı için bu isim verilmiştir.

İklâb konusunu incelerken, (ب) harfinden önce gelen **cezimli nûn** ve **tenvinin**, **cezimli mîme** (م) çevrildiğini ve **ihfâ** ile okunduğunu görmüştük. Burada ise mîmin kendisi bulunduğundan, çevirmeye gerek kalmadan, doğrudan **ihfâsı** yapılır, yani gizlenerek okunur. İklâbdaki uygulama ile aynıdır.

Dudak İhfâsına Örnekler:

أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ

عَلَيْهِمْ بَوَكِيلٍ

وَهُمْ بِرَبِّهِمْ

2. İdgam Misleyn Me'algunne (الْأِدْغَامُ الْمُتَمَاتِلِينَ مَعَ الْعُنَّةِ)

Cezimli mîmden (م) sonra, **harekeli mîm** (م) harfi gelirse **idgam misleyn me'algunne** olur. Şeddeli mîm olarak, **gunne** ile okunur.

Örnekler:

أَنَّهُمْ مُلَاقُوا

أَنفُسِهِمْ مِنْ

كَمْ مِنْ فِئَةٍ

3. Dudak izharı (الْأِظْهَارُ الشَّقْوِيُّ)

Cezimli mîmden sonra, (ب) ve (م) dışında gelebilecek herhangi bir harfle dudak izharı olur. Mîm, dudak harfi olduğu ve mîmin izharı dudakta yapıldığı için bu isim verilmiştir.

Uygulama, **cezimli nûndaki** izhar gibidir. Dudak izharında mîm sesi net bir şekilde çıkarılır. Mîm sesinde tutma, bekleme yapılmaz.

Örnekler:

عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ

لَكُمْ فِيهَا

أَكْثَرُهُمْ شَاكِرِينَ

İdgam Misleyn (الْإِدْغَامُ الْمُتَمَاتَيْنِ)

Birbirinin aynı iki harfin idgamı demektir. İdgamın; katma, birleştirme anlamlarına geldiğini daha önce görmüştük.

Aynı veya iki ayrı kelimedede yan yana gelen cezimli ilk harfin, harekeli ikinci harfe katılarak, şeddeli tek harf gibi okunmasına **idgam misleyn** denir.

Örnekler:

يُدْرِكُكُمُ الْمَوْتُ

إِذْهَبْ بِكِتَابِي هَذَا

وَقَدْ دَخَلُوا

Bu şartlarla yan yana gelen harfler (م) veya (ن) olursa **gunne** yapılır ve **idgam misleyn me'algunne** olarak adlandırılır. Aynı konunun işlendiği **cezimli mîm**in ikinci kuralı bahsinde, **mîm** ile ilgili örnekler vermiştik. Şimdi burada **nûn** ile ilgili birkaç örnek verelim:

أَنْ نَأْكُلَ

مِنْ نَفْسٍ

أَنْ نَعْبُدَ

İdgam Mütecâniseyn (الْإِدْغَامُ الْمُتَجَانِسَيْنِ)

Mahreçleri aynı, fakat sıfatları farklılık gösteren iki harf, aynı veya iki ayrı kelimedede; ilki cezimli, ikincisi harekeli olarak yan yana gelirse **idgam** edilir. Buna **idgam mütecâniseyn** denir. Bu idgamın olabilmesi için bazı harflerin öncelik şartı aranır.

Şimdi bu durumu örnekleriyle gösterelim:

1. Zâl (ذ) önce, za (ظ) sonra ise; (إِذْ ظَلَمْتُمْ - إِذْ ظَلَمُوا).
2. Dâl (د) önce, te (ت) sonra ise; (عَبَدْتُمْ - قَدْ تَبَيَّنَ).
3. Te (ت) önce, dâl (د) ve ta (ط) sonra ise; (أَنْتَقَلْتِ دَعْوَا اللَّهِ - وَقَالَتْ طَائِفَةٌ).
4. Ta (ط) önce, te (ت) sonra ise; (أَحَطُّتْ - بَسَطْتُ).

Bu son çeşit idgamda, (ط) harfini, te (ت)'de tamamen idgam etme zorluğu olduğundan, şeddeli bir te (ت) okunmaz. Önce (ط) harfini çıkarmak için mahrecine gidilir, tamamlanmadan te (ت)'ye geçilerek eksik bir idgam yapılmış olur.

İdgam Mütekaribeyn (الْإِدْغَامُ الْمُتَقَارِبَيْنِ)

Mahreçleri veya sıfatları birbirine yakın iki harf, aynı veya iki ayrı kelimedede, ilki cezimli, ikincisi harekeli olarak yan yana gelirse idgam edilir. Buna **idgam mütekaribeyn** denir.

Örnekler:

1. Lâm (ل) önce, ra (ر) sonra ise; (قُلْ رَبِّ - بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ).
2. Kaf (ك) önce, kef (ك) sonra ise; (أَلَمْ نَخْلُقْكُمْ). Tek örnektir.

İdgam mütecaribeynin 4. örneğinde geçtiği gibi, burada da aynı yöntemle eksik idgam tercih edilmiştir.

Kef (ك)'in önce, kaf (ق)'in ise sonra bulunmasının örneği ise Kur'ân-ı Kerîm'de mevcut değildir.

Kalkale (الْقَلْقَلَةُ)

Kalkale; sesi, mahrecinde titretmek, çarptırarak aksettirmektir. **Kalkale**, (ط ب ج د ق) harflerinin yapısında olup, harekesiz (sakin) olduklarında açığa çıkar. Yani bu harfler harekeli iken **kalkale** yapılmaz. Ya cezimli iken (فَارْغَبْ) gibi, ya da harekeli olduğu hâlde durma (vakıf yapma) dan dolayı, cezimli gibi okunduklarında **kalkale** yapılır: (مَسَدٍ) gibi).

Kısaca (قُطِبْ جَدٍ) ifadesi ile bir arada gösterebileceğimiz bu harflerde kalkale yaparken; harfi harekeli gibi okumaktan, mahrecine aşırı yüklenerek, zorlamalı uygulamalardan kaçınmak gerekir. Çünkü tecvid kurallarının uygulanışı, okuyuşa külfet değil, aksine kolaylık, uyum ve ritim kazandırır.

Kalkalenin uygulanışında, harfin konumuna göre vurgusunu ayarlamak uygun görülmüştür.

Aşağıda buna göre düzenlenen örnekleri, seslendirmeden destek alarak takip ediniz.

Durulursa; Sakin (Şeddeli) (En Vurgulu)	Durulursa; Sakin (Orta)	Kelime Sonunda Cezimli (Orta)	Kelime Ortasında (Hafif)	Kalkale Harfi
بِالْحَقِّ	بِرَبِّ الْفَلَقِ	يُخْلَقُ	خَلَقْنَا	ق
-	مُحِيطٌ	تُسَاقِطُ	مَطَّلَعِ	ط

! Tecvid uygulamalarında CD'den veya konunun uzmanı bir kişiden seslendirme desteği alınır.

8. Bölüm

Tecvid

Durulursa; Sakin (Şeddeli) (En Vurgulu)	Durulursa; Sakin (Orta)	Kelime Sonunda Cezimli (Orta)	Kelime Ortasında (Hafif)	Kalkale Harfi
وَتَبَّ	كَسَبَ	يَنْقَلِبُ	حَبْلٌ	ب
إِلَى الْحَجِّ	ذَاتِ الْبُرُوجِ	فَاخْرُجْ	لِيَجْعَلَ	ج
أَشَدُّ	لَكُنُودٌ	وَلَقَدْ	صَدْرَكَ	د

Ra (ر) Harfinin Okunuşları

Ra harfi (ر) ince bir harftir. Bununla birlikte, harekeli ve sakın olma durumuna göre ve yan yana geldiği harflerin yapısından etkilenecek, kalın ve ince okunduğu durumlar vardır.

Kalın Okunduğu Durumlar:

1. **Ra** harfi (ر) üstün veya ötre harekeli olursa. (رَبَّنَا - رُزُقْنَا) gibi.
2. **Ra** harfi sakın, kendinden önceki harf üstün veya ötreli olursa. (مَرِيْمٌ - فَانظُرْ) gibi.
3. **Ra** harfi ve önceki harf sakın, daha önceki harf üstün veya ötre harekeli olursa. (بِالصَّبْرِ - الصُّدُورِ) gibi.
4. **Ra** harfi cezimli, önceki harf vasıl hemzesi olursa. (Vasıl hemzesinin harekeli olup olmaması veya ondan önceki harfin taşıdığı hareketin cinsi, **ra**nın kalınlığını etkilemez.) (اِرْجِعِي - اِمَّا ارْتَابُوا) gibi.
5. **Ra** harfi cezimli, önceki harf esre harekeli, **ra**'dan sonra ise esre harekeli olmayan bir kalın harf olursa. (مِرْصَادًا - فِرْقَةٍ) gibi.

* Kalın okunan sakın **ra**'da, kalınlığı göstermeye dikkat etmek gerektiği gibi, üstün ve ötre harekeli **ra** uygulamalarında da, kalın olarak, **ra** ve **ru** yerine, **re** ve **rü** şeklinde ince okumadan kaçınmak gerekir.

İnce Okunduğu Durumlar:

1. **Ra** harfi (ر) esre harekeli olursa. (فَرِحَ - فَادْكُرِ اسْمَ)
2. **Ra** harfi sakın, kendinden önceki harf esre harekeli olursa. (اُحْصِرْتُمْ - وَاسْتَعْفِرْهُ)
3. **Ra** harfi ve önceki harf sakın, daha önceki harf esre harekeli olursa. (حَجْرٌ - بَصِيرٌ)
4. **Ra** harfi sakın, kendinden önceki harf cezimli **ye** olursa. (خَيْرٌ - عَيْرٌ) gibi.

❗ **Tecvid uygulamalarında CD'den veya konunun uzmanı bir kişiden seslendirme desteği alınır.**

- ✿ İnce okunan sakin **ra**'larda, inceliği göstermeye dikkat etmek gerektiği gibi, esreli **ra** uygulamalarında da, ince olarak, **ri** yerine, **ri** şeklinde kalın okumadan kaçınmak gerekir.
- ✿ **Ra**'nın her iki durumunda, yapısındaki tekrarlı sesin, yeterli çıkarılabilmesi için, dil ağız içinde serbest hareket etmelidir.
- ✿ **Ra** harfinin okunuşu ile ilgili seslendirmelerden mutlaka destek alınız.

Sekte

Okuyuş esnasında sesi, nefes alıp vermeden kısa bir süre kesmek demektir. Bu süre, sekte hissedilecek kadar olup, ortalama 1 saniye kadardır diyebiliriz.

Uygulamada esas aldığımız **Hafs** rivâyetine göre, sekte yapılacak yerler aşağıda gösterilmiştir:

1. Kehf sûresinde 1. âyetin son kelimesi ile 2. âyetin ilk kelimesi arasında geçiş yapılırken. (**عَوَجًا** قَيِّمًا)

Uygulama şöyle yapılır: (**عَوَجًا**) kelimesinden geçiş yaparken, tenvin kaldırılarak, **cîm**, (**عَوَجًا**) şeklinde **meddi tabiî** gibi uzatılır ve **sekte** için nefes kesilerek, peşinden (**قَيِّمًا**) kelimesi okunur ve devam edilir.

Âyet sonunda durulursa sekte yapılmaz. Yine (**عَوَجًا**) şeklinde okunur, fakat vakıf yapma gereği olarak nefes alınır.

2. Yâsîn sûresinin 52. âyetinde (**مِنْ مَرَقَدِنَا هَذَا**) lâfzında, (**مَرَقَدِنَا**) ile (**هَذَا**) kelimeleri arasında geçiş yapılırsa.

Uygulama şöyle yapılır: (**مَرَقَدِنَا**) kelimesinin sonundaki **nûn**, yazıldığı gibi, **meddi tabiî** olarak uzatılır ve sekte için nefes kesilir, peşinden (**هَذَا**) kelimesi okunarak devam edilir.

(**مَرَقَدِنَا**) kelimesinin sonunda vakıf yapılırsa sekte iptal edilir ve normal okuyuş sürdürülür.

3. Kıyâme sûresinin 27. âyetinde (**وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ**) lâfzında, (**مَنْ**) dedikten sonra.

4. Mutaffifîn sûresinin 14. âyetinde (**كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ**) lâfzında, (**بَلْ**) dedikten sonra.

Vakıf ve İşaretleri

Vakıf ve Özellikleri:

- * **Vakıf**, durmak demektir. Okuyuşa devam etme niyetiyle, herhangi bir kelime sonunda, kısa bir duraklama yaparak, nefes almak veya vermekle gerçekleşir.
- * Kur'ân-ı Kerîm okurken, "duruş ve durulan yerden başlayarak devam etme" bilgi ve becerilerini konu alan **vakıf** ve **ibtidâ** ilmi, tecvidin temel meselelerinden biridir.
- * Tefsir ve diğer Kur'ân ilimlerinde yeterli bilgi düzeyinde olmayanlar, bu konuda sıkıntı çekmemek için, âlimler tarafından öngörülen yöntemlerden yararlanma durumundadırlar.
- * Bazı Kur'ân-ı Kerîm nüshalarında görülebilen, vakıf yerleri ve işaretlerindeki farklılıklar, bu konudaki uzman âlimlerin tercih ve yorumlamalarından kaynaklanmakta ve herhangi bir problem oluşturmamaktadır.
- * Ayrıca, nefes zarureti ile veya vakıf becerisini sınaama gerekçesiyle, kelime ortasında olmamak üzere, her yerde **vakıf** yapılabilir. Kur'ân-ı Kerîm'de, herhangi bir sebebe bağlı olmaksızın durulması farz veya haram olan hiçbir vakıf yoktur.
- * Âyetin kısalığı-uzunluğu ve varsa sonunda vakıf işareti ne olursa olsun, âyet sonlarında vakıf yapmak sünnettir. Peygamber Efendimizin (Sallallâhu 'aleyhi vesellem) çoğunlukla uygulaması bu şekilde olmuştur. Geçmek de câizdir.
- * Vakıfta, Kur'ân-ı Kerîm'in yazım şekline uyum esastır.
- * Kelime sonundaki harf harekeli ise; harekesi kaldırılır ve harf, cezimli gibi okunur. Buna **sükûn üzere durma** denir. (**يُرِبُّ النَّاسُ - يُرِبُّ النَّاسُ**) gibi.
- * Üzerinde durulan harekeli harf, **vâv** (**و**) veya **ye** (**ي**) olduğunda; kendinden önceki harfin harekesi uygunsu, med harfine dönüştürülür. (**فَنَسِي - فَنَسِي**) gibi.
- * Tenvinli ise; **elifsiz** olarak hemze üzerine konan iki üstün (**ءِ**) veya elifle birlikte diğer harflerin üzerine yazılan **iki üstünler** (**أ**) kaldırılır. Pozisyon **meddi tabiî**ye dönüşür ve bir **elif** miktarı uzatılarak durulur. **Kapalı te** üzerine yazılan **iki üstünler** ve diğer **tenvin**lerde ise, cezimli imiş gibi durulur.

Vakıf İşaretleri:

✽ Uygulamada yaygın olarak esas aldığımız vakıf işaretleri, bunları geliştiren âlimin adı ile söylenir olmuş ve **Secâvend işaretleri** olarak tanınmıştır. Vakıf çeşitleri ve başlıca işaretleri şunlardır:

(م) **Vakfî Lâzım:** Geçildiğinde (vasıl yapıldığında) anlam bozulabilir gerekçesiyle, vakıf yapılması önemle istenen ve geçilmemesi gerekli olan yerlerde bulunur. Bununla birlikte, böyle durumlarda vasıl yapılması haram veya günah değildir.

(ط) **Vakfî Mutlak:** Durmak için şartları uygundur, durulmalıdır anlamı taşır. Durulduğunda, her iki tarafın da, mana yönüyle birbirinden bağımsız olabileceği yerlerde bulunur.

(ج) **Vakfî Câiz:** Hem vakfın, hem de vaslın (geçmenin) mümkün olabileceği, bununla birlikte, vakfî tercih etmenin öngörüldüğü yerlerde bulunur.

(ز) **Vakfî Mücevvez:** Aynı şekilde hem vakfın, hem de vaslın mümkün olabileceği, bununla birlikte, vaslî tercih etmenin öngörüldüğü yerlerde bulunur.

(ص) **Vakfî Murahhas:** Nefesin yetişmemesi gibi durumlarda, vakıf yapmaya ruhsat vermek için konmuştur. Aksi hâlde geçmek daha uygundur.

Kur'ân-ı Kerim nüshalarında, bu vakıf çeşitleri ve işaretlerinin dışında, başka işaretler de kullanılabilir.

(لا) Bulunduğu yerin her iki tarafı da, mana yönüyle birbiriyle alakalı olduğunda bu işaret görülür. **Âyet ortasında bulunduğu;** "Burada durma! Eğer zaruret gereği durursan, biraz geriden alarak devam et." anlamı taşır. **Âyet sonunda bulunduğu;** "Durabilirsin, fakat okuyuşu burada bitirme, geriye gelmeden bir sonraki âyete devam et, mananın tamam olduğu bir yere kadar git." anlamı taşır.

(ف) Mana itibarıyla durmanın uygun olabileceği yerlerde bulunur.

(ع) Rukû' işareti denir. Bir mevzunun tamamlandığı ve diğerinin başladığı yerlerde bulunur. Namazda iken konuyu tamamlayıp sonra rukûya gitmeye yardım ettiğinden bu isim verilmiştir.

Hatim ve aşır okurken, başlayış ve bitiriş yeri tayininde veya herhangi bir yeri ezberlerken, ders başı ve sonu olarak da bu işareti esas almak uygun olur.

(- -) **Vakfî Mu'âneka:** Birbirine yakın iki ayrı yere konan, üçer noktadan ibarettir. Hangisinde durmak tercih edilecekse, diğerinde geçmeyi öngörür.

❗ **Tecvid uygulamalarında CD'den veya konunun uzmanı bir kişiden seslendirme desteği alınır.**

Okumaya Yardımcı Olan İşaretler

Kur'ân-ı Kerîm nüshalarında, vakıf işaretlerinin dışında, bazı tecvid kurallarına dikkat çekmek için veya özel okunuşların bulunduğu yerlerde, okuyucuya yardımcı olmak amacıyla çeşitli işaretlerin kullanıldığı görülür. Başlıcaları şunlardır:

(~) Meddi muttasıl, meddi munfasıl ve meddi lâzım olan yerlerde bulunur.

(مد) Yazım gereği önünde uzatma harfi bulunmayan fakat uzatılarak okunması gereken harflerin altında bulunur. (دَاوُدُ) gibi.

(قصر) Uzatma görevi yapmayan harflerin altında bulunur. Hiç uzatılmayacağını ve sadece harekesiyle okunacağını ifade eder. (أُولَئِكَ) ve (أَنَا - لَكِنَّا) gibi.

Kelime sonundaki elifin altında bulunduğu; geçişte sanki elif yokmuş gibi okunurken, duruş yapıldığında elif, uzatma harfi olarak devreye girer.

(سَكَتَه) Sekte yapmayı gerektiren lâfzın altında bulunur.

(قطع) Hem vasılda ve hem vakıfta mutlaka okunan hemzelerin altında bulunur.

(إِشْمَام) Yûsuf sûresinin 11. âyetindeki (تَأْمَنَّا) kelimesinde, şeddeli nûnun altında bulunur. Kelimenin aslında iki nûn vardır ve ilki ötrelidir (تَأْمَنَّا). Bu duruma işaret etmek için, ilk nûnda ötre sesi çıkarılmadan, sadece dudaklar ötre yönünde uzatılarak çekilir ve şeddeli nûn tamamlanır.

(إِمَالَه) Hûd sûresinin 41. âyetindeki (مَجْرِيهَا) kelimesinin altında yazılıdır ve ra harfinin îmâle ile okunacağını gösterir. Îmâle yapılan harf, üstün-esre arası, fakat esreye daha yakın bir sesle okunur.

(تَسْهِيل) Fussilet sûresinin 44. âyetindeki (أَعْجَمِيَّ وَعَرَبِيَّ) lafzında, ikinci hemzenin altına konur ve onun teshîl ile okunacağını gösterir. Teshîl, hemze ile he (ه) arası bir sesle okuyuşu ifade etmek için kullanılan terimdir.

(إِخْتِلَاس) Zümer sûresinin 7. âyetinde (يَرْضُهُ لَكُمْ) lafzında, he (ه) harfinin altında bulunur ve onun ihtilâs ile okunacağını gösterir. İhtilâs, harekenin sadece üçte ikisini telaffuz etmek demektir.

(س) Sâd ile yazıldığı hâlde sîn ile okunacağını gösterir.

(ن) Sonu tenvinli olan kelimedden bir diğerine geçiş yaparken, esreli nûn ile geçileceğini gösterir ve tenvinli harfin altına konur.

Tilâvet Secdesi

Kur'an-ı Kerim'de bazı âyetler vardır ki bunları okuyan veya dinleyenin secde etmesi gerekir. Bu âyetlere **secde âyetleri** denir. Secde âyetlerinin okunması veya dinlenmesi sebebiyle yapılan secdeye de **tilâvet secdesi** adı verilir.

Tilavet secdesi tecvidle ilgili olmamakla birlikte, Kur'ân-ı Kerîm okuyanlar için gerekli bir konudur.

Kur'ân-ı Kerîm'in, sayfa kenarlarında işaret edilmiş olan 14 secde âyetinin geçtiği sûre adları ve âyet numaraları, sırasıyla aşağıdaki gibidir:

1. 'Araf Sûresi-206	6. Hac Sûresi-18	11. Fussilet Sûresi-37
2. Ra'd Sûresi-15	7. Furkan Sûresi-60	12. Necm Sûresi-62
3. Nahl Sûresi-49	8. Neml Sûresi-25	13. İnşikak Sûresi-21
4. İsrâ Sûresi-107	9. Secde Sûresi-15	14. 'Alak Sûresi-19
5. Meryem Sûresi-58	10. Sâd Sûresi-24	

Tilâvet secdesi ile ilgili bazı hususlar şunlardır:

- * **Tilâvet secdesi**, secde âyetini okuyan ve isteyerek veya istemeyerek dinleyen kişi için bir yükümlülüktür.
- * Secde âyetinin tamamını okumakla, sadece secde ile ilgili kısmını okumak arasında fark yoktur. Her iki durumda da secde gerekir.
- * Secde âyetinin tercümesini okuyan da secde ile yükümlü olur.
- * Bir secde âyeti, aynı anda çok kere okunsa bile, bir defa secde etmek yeterlidir.
- * Tilâvet secdesi, tek başına yapılabildiği gibi, bir imama uyularak, namaz içinde ve dışında cemaatle yapılabilir.
- * Tilâvet secdesini, unutma ihtimaline karşı geciktirmeden yapmak uygundur.
- * Namaz içindeki **tilâvet secdesi** sonraya bırakılmaz. Ya hemen âyetin peşinden ya da en fazla üç âyet okuduktan sonra secde yapılmalıdır. Bu durumda, doğrudan secdeye gidilerek **tilâvet secdesi** yapılır ve kalkılır, ya da namazın rükûsundan sonra yapılan secde ile bu görev yerine getirilmiş olur.
- * Eğer secde âyetinden sonra daha fazla okumaya devam edilecekse, ilgili âyetin hemen peşinden **tilâvet secdesi** yapılır ve kalkarak okuyuşa devam edilir.
- * **Tilâvet secdesine**, elleri kulaklara kaldırmadan (namaz dışında ise; niyetle başlayarak) Allâhuekber (**اللَّهُ أَكْبَرُ**) denilir ve doğrudan secdeye gidilir. Üç defa "Sübhâne Rabbiyel e'lâ" (**سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى**) diyerek tek secde yapılır. Tekrar Allâhuekber diyerek kalkarken "Semî'nâ veeta'nâ ğufrâneke Rabbenâ veileykel masîr (**سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ**) denilir. Böylece tilâvet secdesi tamamlanmış olur.
- * Eğer başka tilâvet secdeleri veya unutulmuş kazaya bırakılan secdeler varsa onlar da aynı şekilde yerine getirilir.

**SÛRELER, ÂYETLER
ve DUÂLAR**

1. FÂTIHA SÛRESİ

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٢﴾ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٣﴾
 مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ ﴿٤﴾ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ﴿٥﴾
 اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿٦﴾ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ
 عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ﴿٧﴾

Eûzü billâhi mineşşeytânirracîm
 Bismillâhirrahmânirrahîm.

1. Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla
2. Bütün hamdler, övgüler âlemlerin Rabbi Allâh'adır.
3. O Rahmândır, Rahîmdir.
4. Dîn gününün, hesap gününün tek hâkimidir.
5. (Haydi öyleyse deyiniz): "Yalnız Sana ibadet eder, yalnız Senden medet umarız."
6. Bizi doğru yola, Sana doğru varan yola ilet.
7. Nimet ve lütfuna mazhar ettiklerinin yoluna ilet. Gazaba uğrayanların ve sapkınlarınkine değil.

Fâtiha sûresinin okunması tamamlanınca, "Öyle olsun, kabul eyle!" mânasına gelen "âmin" denilmesi sünnettir.

Fîl Sûresi

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ ﴿١﴾ أَلَمْ يَجْعَلْ
 كَيْدَهُمْ فِي تَضَلُّيلٍ ﴿٢﴾ وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ﴿٣﴾
 تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِنْ سِجِّيلٍ ﴿٤﴾ فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَأْكُولٍ ﴿٥﴾

Bismillâhirrahmânirrahîm.

1. Rabbinin, Ashab-ı fil'e ettiklerini görmedin mi?
2. Onların hile ve düzenlerini boşa çıkarmadı mı?
3. Üzerlerine Ebabili, sürü sürü kuşları salıverdi.
4. Bunlar onlara pişkin tuğladan yapılmış taşlar atıyorlardı.
5. Derken onları kurt yeniği ekin yaprağına çeviriverdi.

Kureyş Sûresi

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

لَا يَلَافِ قُرَيْشٍ ﴿١﴾ إِيْلَافِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ ﴿٢﴾
 فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ ﴿٣﴾ الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ
 وَأَمَّنَّهُمْ مِنْ خَوْفٍ ﴿٤﴾

Bismillâhirrahmânirrahîm.

1. Kureyş'in güven ve barış anlaşmalarından faydalanmalarını sağlamak için,
2. Kış ve yaz seferlerinde faydalandıkları anlaşmaların kadrini bilmiş olmak için,
3. Yalnız bu Ev'in (Kâ'be'nin) Rabbine ibadet etsinler.
4. Kendilerini açlıktan kurtarıp doyuran, korkudan emin kılan Rab'lerine kulluk etsinler.

Mâûn Sûresi

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالذِّينِ ۚ فذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ الْيَتِيمَ ۙ
 وَلَا يَحْضُ عَلَىٰ طَعَامِ الْمِسْكِينِ ۚ فَوَيْلٌ لِّلْمُصَلِّينَ ۙ
 الَّذِينَ هُمْ عَن صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ۙ الَّذِينَ هُمْ يُرَآؤْنَ ۙ
 وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ ۙ

Bismillâhirrahmânirrahîm.

1. Baksana şu dini, mahşer ve hesabı yalan sayana!
2. O, yetimi şiddetle itip kakar.
3. Muhtacı doyurmayı hiç teşvik etmez.
4. Vay haline şöyle namaz kılanların:
- 5-7. Ki onlar namazlarından gafilirdirler (Kıldıkları namazın değerini bilmez, namaza gereken ihtimamı göstermezler). İbadetlerini gösteriş için yaparlar, zekât ve diğer yardımlarını esirger, vermezler.

Kevser Sûresi

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ۚ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحَرْ ۙ
 إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ۙ

Bismillâhirrahmânirrahîm.

1. Biz gerçekten sana verdik kevser.
2. Sen de Rabbin için namaz kıl ve kurban kesiver.
3. Doğrusu, seni kötüleyendir ebter!

Kâfirûn Sûresi

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ ﴿١﴾ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٢﴾
 وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٣﴾ وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدْتُمْ ﴿٤﴾
 وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٥﴾ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ﴿٦﴾

Bismillâhirrahmânirrahîm.

1. De ki: Ey kâfirler!
2. Ben sizin ibadet ettiklerinize ibadet etmem.
3. Siz de benim ibadet ettiğime ibadet etmiyorsunuz.
4. Ben sizin ibadet ettiklerinize asla ibadet edecek değilim.
5. Siz de benim ibadet ettiğime ibadet etmezsiniz.
6. O hâlde sizin dîniniz size, benim dînim bana.

Nasr Sûresi

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللّٰهِ وَالْفَتْحُ ﴿١﴾ وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ
 اللّٰهِ أَفْوَاجًا ﴿٢﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ﴿٣﴾

Bismillâhirrahmânirrahîm.

1. Allah'ın yardım ve zaferi geldiği zaman,
2. Ve insanların katile katile Allah'ın dînine girdiklerini gördüğün zaman,
3. Rabbine hamd ile tesbih et ve O'ndan af dile.
Çünkü O tevabdır, tövbeleri çok kabul eder.

Tebbet Sûresi

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ ۝ مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ ۝
سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ۝ وَامْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ ۝
فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ ۝

Bismillâhirrahmânirrahîm.

1. Kurusun Ebû Leheb'in elleri. Zaten de kurudu!
2. Ona ne malı, ne de yaptığı işler fayda verdi!
3. O, alev alev yükselen ateşe girecek,
- 4.5. Eşi de, boynunda bükülmüş urgan olarak, o ateşe odun taşıyacak.

İhlas Sûresi

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

قُلْ هُوَ اللّٰهُ أَحَدٌ ۝ اللّٰهُ الصَّمَدُ ۝ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۝
وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ۝

Bismillâhirrahmânirrahîm.

1. De ki: O, Allah'tır, gerçek İlah'tır, birdir ve tekdir.
2. Allah Samed'dir.
3. Ne doğurdu, ne de doğuruldu.
4. Ne de herhangi bir şey O'na denk oldu.

Felak Sûresi

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ﴿١﴾ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿٢﴾
وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ اِذَا وَقَبَ ﴿٣﴾ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ﴿٤﴾
وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ اِذَا حَسَدَ ﴿٥﴾

Bismillâhirrahmânirrahîm.

1. De ki: Sabahın Rabbine sığınırım:
2. Yarattığı şeylerin şerrinden,
3. Karanlığı çöktüğü zaman gecenin şerrinden,
4. Dügümlere üfleyip büyü yapan büyücü kadınların şerrinden,
5. Ve hased ettiği zaman hasetçinin şerrinden.

Nâs Sûresi

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ النَّاسِ ﴿١﴾ مَلِكِ النَّاسِ ﴿٢﴾
اِلٰهِ النَّاسِ ﴿٣﴾ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ﴿٤﴾
الَّذِي يُّوسْوِسُ فِي صُدُوْرِ النَّاسِ ﴿٥﴾ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ﴿٦﴾

Bismillâhirrahmânirrahîm.

1. De ki: İnsanların Rabbine,
2. İnsanların yegane Hükümdarına,
3. İnsanların İlahına sığınırım.
4. O sinsi şeytanın şerrinden
5. O ki insanların kalplerine vesvese verir,
6. O şeytan, cinlerden de olur, insanlardan da.

Ayetül Kürsî

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ۚ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ ۚ
 لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ
 عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ ۚ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ ۚ
 وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ ۚ
 وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ ۚ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا ۚ
 وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٢٥٥﴾

Allah o İlah'tır ki Kendisinden başka ilâh yoktur. Hay'dır, Kayyûmdur kendisini ne bir uyuklama, ne de uyku tutar.

Göklerde ve yerde ne varsa O'nundur.

İzni olmadan huzurunda şefa'at etmek kimin haddine?

Yarattığı mahlûkların önünde ardında ne var, hepsini bilir.

Mahlûklar ise O'nun dilediğinden başka, ilminden hiçbir şey kavrayamazlar.

O'nun kürsüsü gökleri ve yeri kaplamıştır.

Gökleri ve yeri koruyup gözetmek O'na ağır gelmez, O öyle ulu, öyle büyüktür.

(Bakara Sûresi, 2/255)

Hüvallahüllezî

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
 هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿٢٢﴾ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
 الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ
 سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٢٣﴾ هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ
 لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
 وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٤﴾

- 22.** Allah'tır gerçek İlâh! O'ndan başka yoktur ilah. Görünmeyen ve görünen her şeyi bilir. O rahmandır, rahîmdir.
- 23.** Allah'tır gerçek ilâh, O'ndan başka yoktur ilâh. O melik'tir, Kuddûs'tür, Selâm'dır, Mü'min'dir, Müheymin'dir, Aziz'dir, Cebbar'dır, Mütekebbir'dir. Allah, müşriklerin iddialarından münezze ve yücedir.
 O Melik'tir: kâinatın gerçek hükümdandır.
 Kuddûs'tur: bütün eksiklerden uzak ve yücedir.
 Selâm'dır: Kusurlardan salim olup yaratıklarına esenlik verendir.
 Mü'min'dir: Güvenlik verendir.
 Muheymin'dir: Her şeyin üzerinde gözetip kollayandır.
 Aziz'dir: Üstün kudret sahibi, mutlak gâliptir.
 Cebbar'dır: Yaratıklarının hallerini ve işlerini düzelter ve iradesi ile onları istediği şekilde yönetendir.
 Mütekebbir'dir: Büyüklük büyüğüdür.
- 24.** Allah o gerçek İlah'tır ki Hâlık'tır, Bâri'dir, Musavvir'dir. Hasılı, en güzel isimler ve vasıflar O'nundur.
 Göklerde ne var, yerde ne varsa hepsi O'nu tesbih ve tenzih eder. O, Azîzdir, Hakîmdir.
 Bâri'dir: Yaratıklarını düzgün ve âhenkli kılandı.
 Musavvir'dir: Bütün mahlûklarına özel sûretlerini verendir.
 "Her kim sabahleyin üç kere Euzu billahi's-semî'l-alîmi mine'ş-şeytani'r-racîm dedikten sonra Haşr sûresinin sonundan üç ayeti okursa, Allah Teâla onun emrine yetmiş bin melek verir. Onlar akşama kadar o kimse için dua ederler. "Eğer o gün ölürse şehid olarak vefat etmiş olur. Onları akşamleyin okuyan da aynı durumda sevap alır" (Hadis-i Şerif, Tirmizi).

(Haşr Sûresi, 59/22-24)

Başarı Duâsı

رَبِّ يَسِّرْ وَلَا تُعَسِّرْ رَبِّ تَمِّمْ بِالْخَيْرِ

Ey Rabbim! İşimi kolaylaştır, güçleştirme.
Ey Rabbim! işimi hayırla sonuçlandır.

Anne-Babaya Duâ

رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا

Ey Rabbim! Annem ve babam, bana, küçükken nasıl şefkat ve merhametle baktılarsa, sen de onlara öyle muamele et!

Yemek Duâsı

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنَا وَسَقَانَا وَجَعَلَنَا مُسْلِمِينَ

Hamd, bizi yediren, içiren ve müslüman olmakla şerefliendiren Allâh'a mahsustur.

Sübhâneke Duâsı

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ

وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالَى جَدُّكَ

وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ

Allâhım! Seni Sana lâyük hamd ile, her türlü eksiklikten tenzîh ederim. Senin ismin mukaddestir, münezzehtir, şânın da yücedir. Senden başka ilâh yoktur.

Ettehiyyât

- التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ ❁
- السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ ❁
- السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ ❁
- أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ❁
- وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ❁

Hayat sahibi varlıkların hayatlarıyla sundukları ibadetler, duâlar ve bütün güzel söz ve davranışlar Allah'a mahsustur. Ey Peygamber! Selâm, Allâh'ın rahmeti ve bereketleri senin üzerine olsun. Bize ve Allâh'ın sâlih kullarına selâm olsun. Şehâdet ederim ki, Allah'tan başka ilâh yoktur. Yine şehâdet ederim ki, Hz. Muhammed (Sallalâhu 'aleyhi vesellem) O'nun kulu ve resûlüdür.

Allâhümme Salli

- اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ
- كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ
- إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ

Allâhım! Hz. İbrâhîm'e ve Hz. İbrahim'in ailesine salât ettiğin gibi, efendimiz Hz. Muhammed'e ve efendimiz Hz. Muhammed'in ailesine de salât et. Şüphesiz ki Sen, her bakımdan hamde lâyıık ve şânı yüce olansın.

Allâhümme Bârik

اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ

كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ

إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ

Allâhım! Hz. İbrâhîm'e ve Hz. İbrahim'in ailesine bereket ihsan ettiğin gibi, Efendimiz Hz. Muhammed'e ve efendimiz Hz. Muhammed'in ailesine de bereket ihsan et. Şüphesiz ki Sen, her bakımdan hamde lâyıık ve şânı yüce olansın.

Rabbenağfirî

رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ

Ey Rabbimiz! Beni, annemi, babamı ve bütün müminleri hesabın görüleceği günde affeyle.

Rabbenâ Êtinâ

رَبَّنَا اتِّفَانِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

Ey bizim Kerîm Rabbimiz! Bize bu dünyada da iyilik ve güzellik ver, âhirette de iyilik ve güzellikler ver ve bizi cehennem azabından koru.

ABDEST

İbadetlerin yerine getirilmesi için yapılan temizlenme şekline abdest denir. Vücudumuzun belli yerlerinin yıkanması ve mesh edilmesiyle olur.

Abdest dinimizin emrettiği önemli bir ibadettir.

Peygamberimiz abdesti, evin önünden geçen nehre benzetiyor. Bir mümin günde beş defa, o nehirde yıkanırsa üzerinde hiç bir kir ve pas kalmaz. Kişi abdest almakla vücudunu temizlemiş olur.

Abdest, başta namaz olmak üzere bazı ibadetler için farz kılınmıştır.

a - Abdestliken Neler Yapılır?

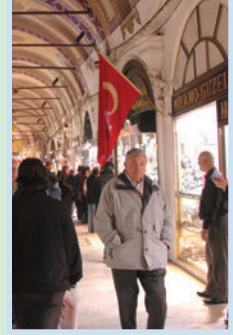
1. Namaz kılınır.

2. Kâbe tavaf edilir.

3. Kur'an-ı Kerim okunur.

4. Günlük işler yapılır.

Abdest almakla hem dünya hem de ahiret için birçok güzellikler elde edilir. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurmuştur: "Kim emrolunduğu gibi abdest alır ve emrolunduğu şekilde namaz kılsa, geçmiş günahları mağfiret olur."

b- Abdestin Farzları

Kur'an-ı Kerim'de Yüce Allah şöyle buyuruyor: "Ey iman edenler! Namaza kalkmak istediğinizde yüzlerinizi ve dirseklerinizle birlikte ellerinizi yıkayın. Başınızı mesh edin. Her iki topuğunuzla birlikte ayaklarınızı da yıkayın..." (Maide Sûresi, 6. ayet) Burada abdest için dört farz belirtilmektedir.

1. Yüzü yıkamak.
2. Kolları dirseklerle birlikte yıkamak.
3. Baş mesh etmek.
4. Ayakları topuklarla birlikte yıkamak.

c- Abdestin Sünnetleri

Sünnet, Sevgili Peygamberimizin devam ettiği, farz olmadığı halde devamlı yaptığı hareketlerdir. Abdest alırken bunları yaparsak sünnet sevabı alırız.

1. Abdest almaya niyet etmek. Namaz kılmak veya Allah'ın emrini yerine getirmek için niyet edilir. Dilimizle: "Niyet ettim, Allah rızası için abdest almaya." denir.
2. Abdeste "Eûzü besmele" ile başlamak.
3. Ellerimizi bileklere kadar yıkamak. Öncelikle ellerimizin yıkanması şarttır. Çünkü kirli ellerimiz diğer uzuvlarımızı kirletir.
4. Ağız ve burna su çekip iyice bu organlarımızı temizlemek.
5. Misvak kullanmak veya dişleri fırçalamak.
6. Abdesti sıra ile almak. Önce ellerimizi sonra ağız, burun, yüz, kollar, başın mesh edilmesi, kulaklar, boynun mesh edilmesi ve ayakların yıkanması.
7. Uzuvlarımızı yıkamaya sağdan başlamak. Önce sağ kolumuzu sonra sol kolumuzu; sağ ayağımızı sonra da sol ayağımızı yıkamak.
8. Abdest uzuvlarını üçer defa yıkamak. Üç defa yıkamanın birincisi farz, diğer iki defa yıkamak sünnettir. Üçten çok veya eksik yıkamak sünnete uygun değildir.
9. Ellerimizi ve ayaklarımızı yıkamaya parmak uçlarından başlamak.
10. Parmaklarımızı hilâlleme. Ellerimizin ve ayak parmaklarımızın arasını ovuşturarak kuru yerin kalmaması sağlanır.
11. Başın tamamını bir defada mesh etmek.
12. Elimizi su ile yıkayıp kulaklarımızı içten ve dıştan mesh etmek.
13. Abdesti ara vermeksizin tamamlamak.
14. Boynumuzu mesh etmek.

d - Abdesti Bozan Durumlar

1. Vücuttan, dışkı, kan gibi bir necasetin veya herhangi bir sıvının çıkması, büyük ve küçük tuvaleti yapmak abdesti bozar.
2. Yellenmek.
3. Ağız, burun veya vücudumuzun herhangi bir organından kan, irin veya cerahat gibi şeylerin çıkması.
4. Ağız dolusu kusmak.
5. Uyumak, bayılmak, akıl hastası olmak.
6. Namazda kahrkaha ile gülmek.
7. Abdest teyemmümle alınmışsa, suya ulaşılması.

e - Abdesti Bozmayan Durumlar

1. Vücudumuzun herhangi bir yerinden çıkan kan, irin veya sarı su, çıkış yerinin çevresine yayılmayıp, bir damla hâlinde kalırsa abdesti bozmaz. (Toplu iğne başı kadar olursa)
2. Kabuk bağlamış bir yaradan kan çıkmaksızın kabuğunun düşmesi.
3. Mayasıl rutubeti ve parmak aralarındaki şişiklik.
4. Tükrük veya sümüğe yarından az kan karışması.
5. Ağız dolusu balgam çıkarmak.

f - Abdestin Alınışı

Paçalarımızı kıvrırır, kollarımızı dirseklerimizimizin üzerine kadar sıvarız.

"Eûzü Billâhiminesşeytânirracîm Bismillâhirrahmânirrahîm" deyip "Niyet ettim Allah rızası için abdest almaya." denir.

Eller bileklere kadar üç defa güzelce yıkanır. Parmak aralarının kuru kalmaması sağlanır. Parmağımızda yüzük varsa oynatılarak kuru kalan yer yıkanır.

Ağız, sağ el avucuna alınan su ile üç defa çalkalanıp temizlenir.

Sağ avuçla burna üç defa su verip sol elimizle burnumuz temizlenir.

Saçlarımızın dibinden çene altına kadar, kulağların önünde kalan yüz üç defa yıkanır.

Önce sağ kol sonra sol kol dirseklerle birlikte üç defa yıkanır.

Sağ el ıslatılarak avuç ve parmakların içiyle başın en az dörte biri bir defa mesh edilir.

Eller yine ıslatılarak baş parmakla kulağın dışı, şehadet parmağı veya serçe parmakla da içi mesh edilir.

Sonra her iki elin arkasıyla da boyun mesh edilir.

Önce sağ ayak, küçük parmakla başlayıp parmak araları ve ayak topukla birlikte üç defa yıkanır. Aynı şekilde sol ayak da yıkanır. Özellikle ökçe ve topukların kuru kalmasına dikkat edilir.

GUSÜL ABDESTİ

Gusül, tepeden tırnağa vücudumuzun her tarafını kuru yer kalmadan yıkamak demektir. Boy abdesti de denilir. Bazı hâller meydana gelince gusül abdesti almadan ibadetler yapılmaz.

a- Guslün Farzları

Guslün farzları üçtür.

1. Ağızın içini bol su ile yıkamak.
2. Burun boşluğuna su çekip, yumuşak kısmını yıkamak.
3. Bütün vücudu su ile yıkamak. Vücutta bir noktanın dahi kuru kalmaması için özen gösterilmeli. Özellikle kulak, göbek çukuru, koltuk altları, ve saç diplerine kadar suyun ulaşması sağlanmalı.

b- Guslün Sünnetleri

1. Gusle besmele ve niyet ile başlamak.
2. Önce elleri ve avret yerlerimizi yıkamak. Bedenimizin herhangi bir yerinde pislik varsa temizlenmeli.
3. Sonra namaz abdesti gibi abdest almak.
4. Abdestten sonra, önce üç defa başımıza, sonra üç defa sağımıza, üç defa da sol omuza su dökmek. Su dökülen yerler güzelce ovuşturulmalı. Daha önce ayaklar yıkanmamışsa, çıkarken önce sağ, sonra sol ayak yıkanmalı.

Gusül niyetine denize, ırmağa girmekle de gusledilmiş olur. Ancak vücudun her tarafına suyun ulaşması sağlanmalı.

5. Guslederken çok fazla veya çok az su kullanmaktan kaçınmak.
6. Kimsenin görmeyeceği bir yerde yıkanmak. Yıkanırken avret yerlerimizin örtülü olmasına dikkat etmeliyiz.
7. Guslederken konuşmamak. Banyoda gereğinden fazla durmamak.
8. Gusül bitince vücudumuzu havlu ile kurulamak.
9. Gusülden sonra beklemeden giyinmek.

TEYEMMÜM

Teyemmüm, suyun bulunmadığı veya bulunup da kullanılmadığı zamanlarda temiz toprak veya toprak cinsinden bir şeye ellerimizi sürerek yüzümüzü ve dirseklerimize kadar kollarımızı mesh etmektir. Dinimizin bizler için sağladığı bir kolaylıktır.

Teyemmüm; abdest ve gusül gerektiren durumlarda abdest ve guslün yerini tutar.

a- Teyemmümün Farzları

1. Niyet etmek.
2. Mesh etmek.

b- Teyemmüm Ne Zaman Alınır?

1. Abdest veya gusle yetecek kadar su bulamamak.
2. Suyu kullanmaya gücü yetmemek.
3. Hastalık veya iyileşmenin gecikmesi.
4. Suyun aşırı derecede soğuk olması.
5. Yeterli su bulunduğu hâlde kullanma imkanının olmaması.

c- Teyemmümün Alınışı

Besmele çekip, namaz için temizlenmeye niyet edilir.

Hangi ibadet için teyemmüm edileceğinin niyette belirtilmesi gerekir. Namaz kılmak, Kur'ân okumak vb.

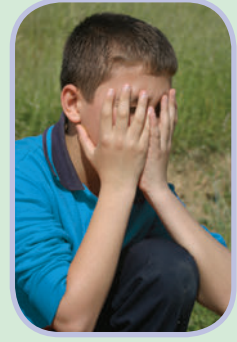
İki elin parmakları temiz bir toprağa veya toprak cinsinden bir maddeye vurulup ileri geri çekilir.

Tuğla, kiremit, kireç vb. temiz tozlu bir duvar da olabilir.

Ellerdeki fazla toz, toprak silkelenip, elle bütün yüz mesh edilir.

Elleri tekrar toprağa vurup silkeledikten sonra, parmakların iç taraflarını kullanarak, sol elle sağ kolun alt ve üst kısmı dirseklerle birlikte mesh edilir.

Sağ elle de sol kol dirseklere kadar tam olarak mesh edilir.

Teyemmüm namaz vaktinin girişinden sonra olmalıdır.

d- Teyemmümü Bozan Durumlar

1. Abdest ve guslü bozan her şey teyemmümü de bozar.
2. Teyemmüm etmeyi gerektiren özrün kaybolması. Mesela; düşmanın gitmesi, soğğun geçmesi, hastalığın sona ermesi. Tehlikenin ortadan kalkması.
3. Suyu görmek veya bir defa bile olsa yeterli miktarda su kullanacak gücü elde etmek de teyemmümü bozar.

NAMAZ

Namaz, Sevgili Peygamberimizin miraçtan bizlere getirdiği bir hediyedir. Akli yerinde olan ve büluğ çağına gelmiş her Müslüman'ın belli vakitlerde namaz kılması farzdır.

İnsan namaz kılmakla yaratıcısının vermiş olduğu güzel nimetleri tatlı bir dil ile anarak kulluk görevini yerine getirmeye çalışır.

a- Namazın Farzları

Namazın dışındaki farzlara şart, içindeki farzlara da rükün denir. Altısı namazın dışında, altısı da içinde olmak üzere 12 farzı vardır.

Dışındaki Farzlar

- 1. Hadesten Taharet:** Namaz kılacak kimsenin manevi kirlilerden temizlenmesi gerekir. Bu da abdest almak, gusletmek ve teyemmüm etmekle olur.
- 2. Necasetten Taharet:** Gözümüzle görebildiğimiz pisliklerden temizlenmektir. Vücudumuzu, elbisemizi ve namaz kılacağımız yeri temizlemeliyiz.
- 3. Setr-i Avret:** Vücudumuzun örtülmesi gereken yerlerinin kapatılmasıdır. Erkeklerin avret sayılan yerleri, göbük hizasından dizlerin altına kadar olan yerdir. Hanımların ise el, yüz ve ayak dışındaki her yerinin örtülmesi gerekir.
- 4. İstikbâli Kible (Kibleye Yönelmek):** Namaz kılar-ken Kâbe'ye yönelmektir.

5. **Vakit:** Farz ve vacip olan namazların belli bir vakti vardır. Namazların kendi vakti içinde kılınması farzdır. Vakitten önce namaz kılınmaz. Özürsüz olarak sonraya bırakmak da günahdır.

6. **Niyet:** Kılınacak olan namazın zihnen hatırlanmasıdır. Kalbin bir şeye yönelmesidir.

İçindeki Farzlar

Namazın başlangıcından itibaren yapılması gereken farzlar da şunlardır.

1. **İftitah Tekbiri:** Namaz kılan kişinin ayakta ve kendisinin işitebileceği bir sesle "Allahu Ekber" demesidir.

2. **Kıyam:** Gücü yetenin farz namazda ayakta durmasıdır.

3. **Kıraat:** Namazın rekâtlarında bir miktar Kur'ân-ı Kerim okunmasıdır.

4. **Rükû:** Kıraatten sonra eğilerek rükûya varılır. Rükûda baş ve sırt düz tutularak eller dizlere konur.

Hanımlar ise rükûda, sırtlarını biraz meyilli tutarlar. Parmaklarını açmadan dizleri üzerine koyarlar. Dizler biraz bükük tutulur.

5. **Secde:** Namaz kılan kimse rükûdan sonra ayağa kalkıp secdeye varır. Secdede alın, yüz, iki ayak, iki el ve iki diz yere konur. Secde her rekâtta birbiri ardınca iki kere yapılır.

6. **Son oturuş:** "Ettehiyyâtü"nü okuyacak kadar oturmak. İki rekâtlı namazlarda ikinci rekâttan, dört rekâtlı namazlarda ise dördüncü rekâttan sonraki oturuşlar "son oturuş"tur.

b- Namazın Vacipleri

1. Namaza "Allahu Ekber" ile başlamak.

2. Namazda Fatihâ Sûresini okumak.

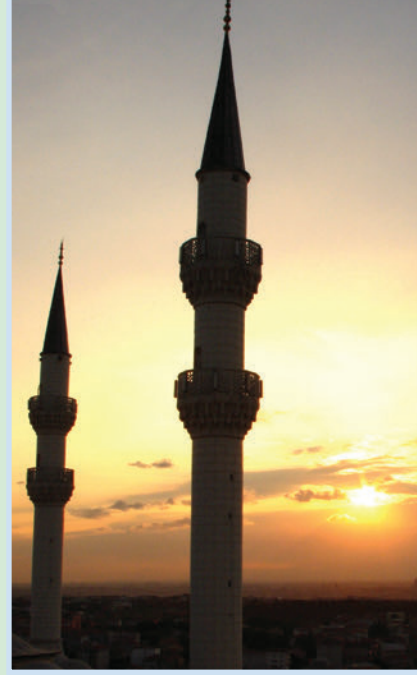
3. Farz namazların ilk iki rekâtında, vitir ve nafilâ namazların her rekâtında sûre veya âyet okumak.

4. Fatihâyı sûreden önce okumak.

5. Secdede alın ile birlikte burnu da yere koymak.

6. İki secdeyi birbiri ardınca yapmak.

7. Üç ve dört rekâtlı namazların ikinci rekâtında Ettehiyyâtü okuyacak kadar oturmak.

8. Birinci ve son oturularda Ettehiyyâtü okumak.
9. Birinci oturuşta Ettehiyyâtü'yü okuduktan sonra gecikmeden üçüncü rekâta kalkmak.
10. Vitir namazında kunut tekbirini almak ve kunut duasını okumak.
11. Cemaatle kılındığında sabah, akşam, yatsı, cuma ve bayram namazlarının birinci ve ikinci rekâtlarında, imamın Fatiha ve sûreyi açıktan okuması.
12. Öğle ve ikindi namazlarında Fatiha ve sûreleri içinden okumak
13. İmama uyan kişinin bu namazlarda Fatiha ve sûre okumayarak susması.
14. Namazın sonunda selam vermek.
15. Namazda vaciplerden biri terk edilirse sehiv secdesi yapmak.
16. Namazda secde âyeti okunursa secde etmek.

c- Namazın Sünnetleri

1. Namaz için ezan ve kamet erkekler için sünnettir. (Hanımlara mekruhtur.)
2. Tekbir getirirken elleri kulakların hizasına kaldırmak. Hanımlar, parmak uçları omuz hizasına gelecek şekilde ellerini kaldırırılar.
3. Tekbir getirildiğinde ellerin ve parmakların içini kıbleye karşı tutmak.
4. Kıyamda elleri bağlamak. Erkekler; sağ elin avucu sol elin üzerinde ve sağ elin baş ve küçük parmakları sol elin bileğini kavramış şekilde ellerini göbek altında bağlarlar.
Hanımlar; sağ el, sol elin üzerinde olacak şekilde ellerini göğüs üstüne koyarlar. Erkekler gibi sağ elin parmakları ile sol elin bileğini kavramazlar.
5. Sübhaneke okumak.
6. "Eûzübillahi mineşşeytanirracîm" demek.
7. Her rekâтта Fatihadan önce "Bismillahirrahmanirrahim" demek.
8. Fatihanın sonunda imamın ve ona uyanların "âmin" demesi.
9. Sübhaneke, Eûzü besmele ve "âmin"i içinden okumak.
10. Rükûya varırken "Allahü Ekber" demek.
11. Rükûda erkekler el parmaklarını açık olarak tutarlar. Hanımlar parmaklarını açmaz ve dizlerini tutmazlar, sadece ellerini dizleri üzerine koyarlar.
12. Rükûda dizleri ve dirsekleri dik tutup bükmemek. Hanımlar rükûda dizlerini bükük bulundururlar.
13. Rükûda sırtını dümdüz yapmak. Hanımlar sırtlarını biraz meyilli bulundururlar.
14. Başını, sırtı ile bir seviyede bulundurup yukarıya kaldırmamak ve aşağıya eğmemek.

15. Rükûda üç kere "Sübhone Rabbiyelazim" demek.
16. Rükûdan kalkarken "Semiallahu limen hamideh" demek.
17. Rükûdan doğrulunca "Rabbena lekel-hamd" demek.
18. Secdeye varırken yere; önce dizlerini, sonra ellerini, daha sonra alın ve burnunu koymak.
19. Secdeden kalkarken önce başını sonra ellerini daha sonra dizleri üzerine ellerini koyarak dizlerini yerden kaldırmak.
20. Secdeye varırken ve kalkarken "Allahü Ekber" demek.
21. Secdelerde yüzünü iki elleri arasına almak, elleri, yüzden geri ve uzakta olmayıp yüze yakın ve yüzün hizasında bulundurmak. Ellerin parmakları birbirine bitişik olduğu halde kibleye karşı el ayası ile yere yapışık olmak.
22. Secdelerde üçer kere "Sübhone Rabbiyela'lâ" demek.
23. İki secde arasında oturmak.
24. İki secde arasında, birinci oturuşta ve son oturuşta elleri uyluklar üzerine koymak.
25. Otururken sol ayağını yere yayıp üstüne oturmak. Sağ ayağını dikerek parmakları kibleye karşı getirmek. Hanımlar, ayaklarını sağ tarafa yatık olarak çıkarıp sol kalçaları üzerine otururlar.
26. Ettehiyyâtü'yü içinden okumak.
27. Üç ve dört rekâtlı farzların üçüncü ve dördüncü rekâtlarında fatiha okumak.
28. Son oturuşta "Ettehiyyatü"den sonra "Allahümme salli, Allahümme bârik" ve bunlardan sonra da dua okumak.
29. Selam verirken başını önce sağa sonra sola çevirmek.
30. Selamda "Esselâmu aleyküm ve rahmetullah" demek.

d- Namazı Bozan Durumlar

1. Namazda konuşmak.
2. Namazdayken birine selam vermek veya başkasının verdiği selamı almak.
3. Namazla ilgili olmayan bir iş yapmak.
4. Kibleden başka tarafa dönmek.
5. Bir şey yemek.
6. Dişlerin arasında kalmış (nohut tanesi kadar) bir şeyi yutmak.
7. Ağızda sakız veya başka bir şey çiğnemek.
8. Namazda bir şey içmek.
9. Özürsüz olarak öksürmek. Bir özürden dolayı öksürmek namazı bozamaz.
10. Bir şeye üfleme, ah diye inlemek, ah, oh demek.

11. Özür sahibinin özrünün ortadan kalkması.
12. Kasten veya bir başkası tarafından abdestin bozulması.
13. Bayılmak.

e- Sehiv Secdesi

Namaz kılariken yapılan hata veya hatalar için namazın sonunda iki secde yapılır. Buna "sehiv secdesi" denir.

Nasıl Yapılır?

Namazın son oturuşunda sağa selam verilir, "Allahü Ekber" diye tekbir getirilerek secdeye varılır.

Secdede secde tesbihleri söylenir. Secdeden kalkıp, oturulur. İkinci secde yapılır. Teşehhüde kalkılır. Tehiyyat ve salavatlar okunur. İki tarafa selam verilerek namaz tamamlanır.

f- Namaz Vakitleri

Akıl ve baliğ olan (erginlik çağına gelen) her Müslüman'ın beş vakit namaz kılması farzdır. Bir namazın vakti gelince, bu namazın kılınması farz olur.

Beş vakit namaz, kırk rekât eder. Bunlardan on yedi rekâtı farzdır. Üç rekâtı vaciptir. Yirmi rekâtı sünnettir. Aşağıdaki tabloyu inceleyiniz.

Vakit	İlk Sünnet	Farz	Son Sünnet	Vitir	Toplam
Sabah	2	2			4
Öğle	4	4	2		10
İkindi	4	4			8
Akşam		3	2		5
Yatsı	4	4	2	3	13

g- Namazın Kılınışı

Sizler için örnek olarak sabah namazının iki rekât sünnetinin kılınışını fotoğraflarla hazırladık. Diğer namazların nasıl kılındığı, sırasıyla neler yapılacağı liste halinde verilmiştir. Bu listeden faydalanarak diğer namazları da kılabilirsiniz.

1. rekât

Kıyam

Önce “Niyet ettim Allah rızası için sabah namazının sünnetini kılmaya.” deyip tekbir alınarak eller bağlanır.

Sırasıyla:

- * Sübhaneke
- * Eûzü besmele
- * Fatıha Sûresi
- * Kur'an'dan başka bir sûre veya âyet okunur.

Erkekler tekbir alırken; ellerin içi kibleye karşı ve parmaklar normal açıklıktadır. Başparmaklar, kulak yumuşağı hizasına gelecek şekilde eller yukarıya kaldırılır.

Hanımlar tekbir alırken; ellerinin içi kibleye karşı, parmaklar normal açıklıktadır. Parmak uçları omuz hizasına gelecek şekilde eller yukarıya kaldırılır.

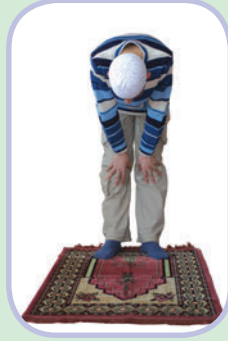
Erkekler kıyamda, sağ elin avcunu, sol elin üzerine koyarlar. Sağ elin baş ve küçük parmakları sol elin bileğini kavrar. Eller göbek altında bağlanır.

Hanımlar sağ el sol elin üzerinde olacak şekilde ellerini göğüs üstüne koyarlar. Erkeklerde olduğu gibi sağ elin parmakları ile sol elin bileğini kavramazlar.

Rükû

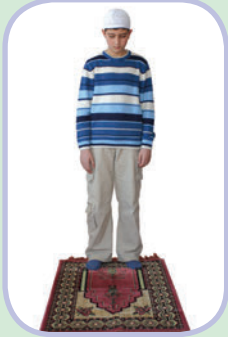
"Allahü Ekber" diyerek rükûya varılır. Üç defa "Sübhane Rabbiyelazîm" denilir. Rükûda iken ayakların üzerine bakılır.

Erkekler, rükûda, parmakları açık olarak elleri ile dizlerini tutar. Sırtını dümdüz yaparlar. Dizlerini ve dirseklerini dik tutarlar.

Hanımlar, rükûda, sırtlarını biraz meylli tutarlar. Erkeklerden daha az eğilirler. Parmaklarını açmadan dizleri üzerine koyarlar. Dizler biraz bükük tutulur.

Rükûdan kalkışta erkeklerle hanımlar arasında fark yoktur.

"Semiallahu limen hamideh" diyerek rükûdan kalkılır. Doğrulunca "Rabbena lkelhamd" denilir.

Secde

"Allahü Ekber" diyerek secdeye varılır. Secdeye inerken önce dizler, sonra eller, daha sonra da alın ve burun yere konur. Secdede baş iki elin arasında ve hizasında bulunur. Secdede iken ayaklar kaldırılmaz. Secdede burun kenarlarına bakılır. Burada üç defa "Sübhâne Rabbiyela'lâ" denilir

Erkekler, secdede dirseklerini yanlarından uzak, kollarını yerden kalkık bulundururlar.

Ayaklar, parmaklar üzerinde dik tutulur. Topuklar birbirine değır. Parmak uçları kibleye gelecek şekilde yere konur.

Hanımlar, secdede kollarını yanlarına bitişik halde bulundururlar.

Ayaklar, parmaklar üzerine dik tutulur ve parmak uçları kibleye gelecek şekilde yere konur.

İki Secde Arası Oturuş

"Allahü Ekber" diyerek başı secdeden kaldırıp diz üstü oturulur. Otururken, parmaklar dizlerin hizasına gelecek şekilde eller uylukların üzerine konur. Kucağa bakılır. Burada "Sübhanallah" diyecek kadar kısa bir an beklenir.

Erkekler, sol ayağını yere yayarak onun üzerine oturur. Sağ ayak parmakları kibleye yönelmiş durumda dik tutulur.

Hanımlar, ayaklarını yatık olarak sağ tarafına çıkarıp öylece otururlar.

"Allahü Ekber" diyerek ikinci defa secdeye varılır ve üç kere "Sübhâne Rabbiyela'lâ" denilir.

"Allahü Ekber" diyerek secdeden ayağa (ikinci rekâta) kalkılır ve eller bağlanır. Secdeden kalkarken önce baş, sonra eller, daha sonra eller dizler üzerine konularak, dizler yerden kaldırılır.

Böylece birinci rekât tamamlanmış olur.

2. Rekât

Ayakta sırasıyla;

- * Besmele
- * Fatıha Sûresi
- * Kur'an'dan, başka bir sûre daha okunur.

Birinci rekâtte olduğu gibi "Allahü Ekber" diyerek rükûya varılır ve üç kere "Süb-hâne Rabbiyelazim" denilir.

"Semiallahu limen hamideh" diyerek ayağa kalkılır ve ayakta "Rabbena leke'l-hamd" denilir.

"Allahü Ekber" diyerek secdeye varılır. Burada üç kere "Süb-hâne Rabbiyela'lâ" denilir.

Son Oturuş

"Allahü Ekber" diyerek secdeden kalkıp oturulur.

Otururken, el parmakları dizlerin hizasına gelecek şekilde eller uylukların üzerine konur ve kucağa bakılır.

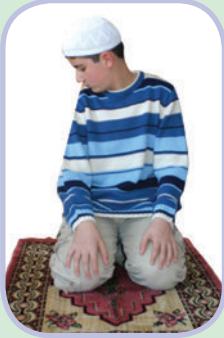
"Allahü Ekber" diyerek secdeden kalkılıp dizler üzerine oturulur. Burada "Sübhânalâh" diyecek kadar kısa bir an oturulur.

Sonra "Allahü Ekber" diyerek ikinci defa secdeye varılır ve üç kere "Sübhâne Rabbiye-la'lâ " denilir.

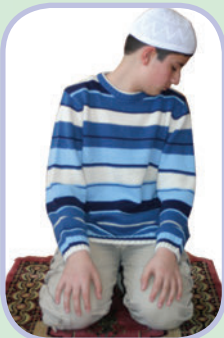
Oturuşta sırasıyla;

- Ettehiyyatü
- Allahümme salli
- Allahümme bârik
- Rabbenâ âtina... duaları okunur.

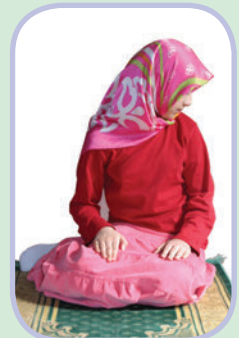
Sağ Tarafa Selam Verilişi

Önce "Esselâmu aleyküm ve rahmetullah" diyerek sağ tarafa selam verir. Selam verirken omuzlara bakılır.

Sol Tarafa Selam Verilişi

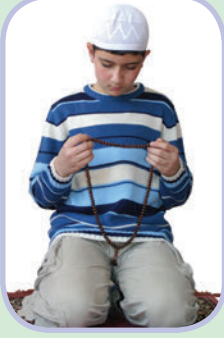
Sonra "Esselâmu aleyküm ve rahmetullah" diyerek sol tarafa selam verilir. Böylece iki rekât namaz tamamlanmış olur.

Aynı şekilde farzı da kılarız. Çünkü bütiin iki rekâtlı namazlar bu şekilde kıılır.

Tesbih

Namazı bitirdikten sonra bazı dualar okunur. Allah'ı anmak için tesbihat yapılır. Eûzü besmele ile başlayarak Âyetelkürsi okunur.

Sonra sırasıyla 33 kere “Sübhaneke”, “Elhamdülillah” ve “Allahü Ekber” denir. Bunun arkasından dua edilir.

Dua

Dua ederken, eller göğüs hizasına kaldırılır. Eller göğe doğru açılarak avuçların içi yüze doğru biraz meyilli tutulur. İki elin arası açık bulundurulur.

VAKİT NAMAZLARININ KILINIŞI

		Sünnet	Farz
Sabah Namazı 2s+2f	1	Sübhaneke Eûzü besmele Fatiha Sûre	Sübhaneke Eûzü besmele Fatiha Sûre
	2	Besmele Fatiha Ettehiyyâtü Allahümme sallı Allahümme bârik Rabbena	Besmele Fatiha Sûre Ettehiyyâtü Allahümme sallı Allahümme bârik Rabbena

f: farz

s: sünnet

ss: son sünnet

v: vitir

		İlk Sünnet	Farz	Son Sünnet
Öğle Namazı 4s + 4f + 2s.s	1	Sübhanেকে Eûzü besmele Fatiha Sûre	Sübhanেকে Eûzü besmele Fatiha Sûre	Sübhanেকে Eûzü besmele Fatiha Sûre
	2	Besmele Fatiha Sûre Ettehiyyâtü	Besmele Fatiha Sûre Ettehiyyâtü	Besmele Fatiha Sûre Ettehiyyâtü Allahümme Salli Allahümme Barik Rabbena
	3	Besmele Fatiha Sûre	Besmele Fatiha	
	4	Besmele Fatiha Sûre Ettehiyyâtü Allahümme salli Allahümme bârik Rabbena	Besmele Fatiha Ettehiyyâtü Allahümme salli Allahümme bârik Rabbena	

		Sünnet	Farz
İkinci Namazı 4s + 4f	1	Sübhanেকে Eûzü besmele Fatiha Sûre	Sübhanেকে Eûzü besmele Fatiha Sûre
	2	Besmele Fatiha Sûre Ettehiyyâtü Allahümme Salli Allahümme bârik	Besmele Fatiha Sûre Ettehiyyâtü
	3	Sübhanেকে Eûzü besmele Fatiha Sûre	Besmele Fatiha
	4	Besmele Fatiha Sûre Ettehiyyâtü Allahümme salli Allahümme bârik Rabbena	Besmele Fatiha Ettehiyyâtü Allahümme salli Allahümme bârik Rabbena

		Farz	Sünnet
Akşam Namazı 3f+2s Önce farz kılınır.	1	Sübhanেকে Eûzü besmele Fatiha Sûre	Sübhanেকে Eûzü besmele Fatiha Sûre
	2	Besmele Fatiha Sûre Ettehiyyâtü	Besmele Fatiha Sûre Ettehiyyâtü Allahümme salli Allahümme bârik Rabbena
	3	Besmele Fatiha Ettehiyyâtü Allahümme salli Allahümme bârik Rabbena	

		İlk Sünnet	Farz	Son Sünnet	Vitir
Yatsı Namazı 4s+4f 2ss+3v	1	Sübhanেকে Eûzü besmele Fatiha Sûre	Sübhanেকে Eûzü besmele Fatiha Sûre	Sübhanেকে Eûzü besmele Fatiha Sûre	Sübhanেকে Eûzü besmele Fatiha Sûre
	2	Besmele Fatiha Sûre Ettehiyyâtü Allahümme Salli Allahümme bârik	Besmele Fatiha Sûre Ettehiyyâtü	Besmele Fatiha Sûre Ettehiyyâtü Allahümme salli Allahümme bârik Rabbena	Besmele Fatiha Sûre Ettehiyyâtü
	3	Sübhanেকে Eûzü besmele Fatiha Sûre	Besmele Fatiha		Besmele Fatiha Sûre Allahü Ekber Kunut Duaları Ettehiyyâtü Allahümme salli Allahümme bârik Rabbena
	4	Besmele Fatiha Sûre Ettehiyyâtü Allahümme salli Allahümme bârik Rabbena	Besmele Fatiha Ettehiyyâtü Allahümme salli Allahümme bârik Rabbena		

f: farz

s: sünnet

ss: son sünnet

v: vitir

ORUÇ

Oruç, niyetlenip imsak vaktinin başlamasından akşam güneşinin batışına kadar Allah rızası için hiçbir şey yemeden, içmeden durmaya denir.

Oruç, İslâm'ın beş şartından biridir. Ramazan orucu, tutmaya gücü yeten her kişiye farzdır. “Ey iman edenler! Sizden evvelkilere farz kılındığı gibi, sizin üzerinize de oruç tutmak farz kılındı.” (Bakara Sûresi, 183. âyet.)

Yüce Allah, mübarek Ramazan ayını on bir ayın sultanı yapmıştır. Kur'ân-ı Kerim'in indirilişi bu ayda gerçekleşmiştir. Bütün kötülüklerden arınarak temizlenip kendimize gelmemiz için de bu aya oruç ibadeti konulmuştur. Oruç, günahlardan kaçınmamıza yardımcı olur ve bizi insana yakışmayan kötü davranışlardan korur. Oruç, müminin ahlâkını güzelleştirir.

a- Orucun Faydaları

1. Aşırı isteklerimize engel olur. Oruç tutanlar daha sabırlı ve metin olurlar.
2. Bir yıl boyunca devamlı çalışıp yorulan mide ve diğer organlarımız dinlenirler.
3. Oruç, insanın ahlâkını güzelleştirir ve kişiyi iyiye ve güzele götürür.
4. Oruç fakir ve yardıma muhtaç olan kişilerin durumunu daha iyi anlamamızı sağlar. Böylece yardımlaşma, acıma, şefkat ve merhamet duyguları gelişir.

b- Oruç Kimlere Farzdır?

Ramazan orucu şu üç özelliği taşıyan her kişiye farzdır.

1. Müslüman olmak.
2. Akıl ve şuur sahibi olmak.
3. Ergenlik çağına girmiş olmak.

c- Orucun Geçerli Olmasının Şartı

Bir orucun olabilmesi için oruca niyet edilmesi şarttır.

Oruç tutmak isteyen kişi, niyetin vakti içinde oruç tutmak kastıyla tutacağı orucu kalbinden geçirirse, oruca niyet etmiş olur. Diliyle söylemesi şart değildir. Fakat, kalpten geçirilen niyet dil ile söylense daha iyi olur.

d- Oruç Tutma Vakti

Orucun vakti, imsak vaktinden akşam güneşin batışına kadardır. İmsak vakti sabah namazının vaktinin girdiği zamandır. Güneşin doğuşu ile imsak biter. İftar vakti ise orucun açılacağı vakittir.

e- Orucu Ne İle Açalım?

Orucu hurmayla, yoksa su ile açmak sünnettir. Peygamberimiz: "Biriniz iftar edeceği zaman hurma ile iftar etsin, hurma bulamazsa su ile etsin. Zira su da pek temizdir." buyurmuştur. (Tirmizi.)

Orucu açmadan önce de iftar duası yapabilirsiniz.

"Allah'ım! Senin için oruç tuttum. Sana inandım. Sana güvendim. Senin rızkınla orucumu açtım. Yaptığım ve yapmam muhtemel günahlarımı bağışla."

f- Kimler Oruç Tutmayabilir?

1. Dinimize göre, seferî sayılabileceğimiz uzaklıkta bir yolculuğa çıkmak. Yolculuk esnasında tutulmayan oruçlar, daha sonra kaza edilir.
2. Oruç tuttuğu zaman, hastalığının artmasından veya uzamasından endişe eden orucunu sonra kaza edebilir.
3. Hamile veya çocuk emziren hanımlar oruçlarını tutmayabilirler. Hamilelik ve emzirme süreleri geçince kaza ederler.
4. Oruç tutamayacak kadar yaşlı olan kimseler, oruç tutmayıp yerine fidye verebilirler.
5. Oruçlu kişi, açlıktan veya susuzluktan dolayı beden ve ruh sağlığının ciddi derecede bozulması tehlikesi ile karşılaşacaksa orucunu bozup daha sonra kaza edebilir.

g- Orucu Bozan Hâller

1. Yemek, içmek veya ilâç yutmak.
2. Ağzına istemeden giren yağmur, kar ve doluyu kendi isteğiyle yutmak.
3. Sigara, nargile içmek.
4. Dışardan bir susam tanesi kadar bir şeyi alıp yutmak veya çiğneyerek yemek.
5. Çok az miktarda tuz yemek.

Bu sayılanlardan herhangi birini özürsüz olarak yapan kişi hem bozulan orucunu kaza etmeli hem de kefaret orucu tutmalıdır.

h- Kazayı Gerektiren Hâller

1. Bir defada çok miktarda tuz yemek.
2. Yenmesi normal olmayan zeytin çekirdeği yemek. (Yenmesi alışılmış olan çekirdeği yemek ise kefareti gerektirir.)
3. Pamuk, kâğıt, taş, toprak, demir, altın ve gümüş gibi şeyleri yutmak.
4. İçi olmayan ceviz ve badem yutmak. (Bunların içi olanları yenildiği takdirde kefaret gerekir.)
5. Ağzına aldığı boyalı iplik gibi şeylerin boyası ile rengi değişen tükürüğü yutmak.
6. Boğazına kaçan kar veya yağmuru kendi isteği olmadan yutmak. (Kendi isteği ile yutarsa kefaret gerekir.)
7. Zorlama ile oruç bozmak.
8. Dişleri arasında nohut tanesi kadar kalan yemek kırıntısını yutmak.
9. Abdest esnasında ağzına ve burnuna su alırken elinde olmayarak boğazına su kaçması.
10. Unutarak yiyip içtikten sonra orucunun bozulduğunu zannederek yiyip içmek.
11. Kendi isteği ile kusmak. Bu kusma ağız dolusundan az da olsa orucu bozar.
12. Ağız dolusu gelen veya kendi isteğiyle getirdiği kusuntuyu mideye geri çevirmek.
13. Kendi isteği ile içine veya genzine duman çekmek. İstek dışı olursa oruç bozulmaz.

14. Güneş batmadığı hâlde battı zannederek iftar etmek.
15. İmsak vakti geçtiği hâlde daha vakit vardır zannederek yemek.
16. Ramazan orucundan başka bir orucu bozmak.
17. Hastalık sebebiyle ilâç almak, iğne vurdurmak, fitil koymak.
18. Vücutta bulunan herhangi bir yaraya sürülen ilâç gibi maddelerin vücudunda girmesi.
19. Burna ilâç çekmek.
20. Ağza alınan veya burna çekilen suyun hatayla boğaza veya genze kaçması.

1- Orucu Bozmayan Hâller

1. Oruçlu olduğunu unutarak, yemek ve içmek.
2. Kendi isteği dışında boğazına toz ve duman girmesi.
3. Mide bulanması sebebiyle kişinin kendi isteği dışında kusması.
4. Dişleri arasında sahur yemeğinden kalan nohut miktarından az olan kırıntıyı yutmak.
5. Ağzındaki tükürüğü yutmak. Ağzından dışarı çıkıp tamamen ayrılan tükürüğü tekrar yutmak orucu bozar.
6. Ağzına gelen balgamı yutmak.
7. Göze ilâç damlatmak.
8. Kan aldırarak.
9. Gözlerine sürme çekmek.
10. Cilde krem veya merhem sürmek.